



TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 28 (2887) 2005 JULY-LIEPA 12 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Istorinis palikimas

Prieš septyniasdešimt dvejus metus tragiškai užsibaigęs Dariaus ir Girėno skrydis per Atlantą turbūt bus buvęs aki-vaizdžiausias anuometinės išeivijos žygis, skirtas Lietuvai, tėvynei mūsų...

KILNUS ir drąsus Amerikos lietuvių lakūnų užmojis išgarsinti Lietuvą, tragiška jo baigmė sujungia tautą – susilaukė tokio atoliepio, kokio šalyje nėra buvę. Dariaus ir Girėno vardais pavadintos gatvės, mokyklos, organizacijų būreliai, kurtos jų atminimui dainos, steigti muziejai, žodžiu, daryta viskas, kas tuo metu buvo įmanoma daryti tautos didvyriams pagerbti. O svarbiausia, kad tas platus sujudimas tuoj pat pavirto nauja tėvynės meilės banga, pasiekusia visų amžių ir visur gyvenančių tėvynainių širdis, diegusia savigarbą, pasididžiavimą, užsidegimą veikti, aukotis, kad tėvynė garsėtų, stiprėtų. Tuo būdu Dariaus ir Girėno žygis liko visiems laikams ypatingai brangus istorinis palikimas patriotizmui stiprinti. Šiandien galime teigti, kad tai nėra atitinkamų vaisių net ir per ilgus okupacijų dešimtmečius tėvynėje, klaikioje tremtyje bei svetimose padangėse. Žygis, kaip nepakartojamas pavyzdys, tautai, ypač jos jaunimui, sakė daugiau, nei buvo pasakyta kai kurių tautinių švenčių prakalbose. Užtat nenuostabu, kad tokį patriotinį pavyzdį okupantai bandė sumenkinti, skrydį perkeldami į avantiūrinę ar sportinę sritį, taip sąmoningai jį tolinant nuo to, kas pasakyta Dariaus ir Girėno testamente. Gaila, kad okupanto pastangos ir čia paliko šiokių tokių nuosėdų, kai dar ir šiaudien išgirstame: kas tas skrydis per Atlantą... skrydis po tiltu – tai jau šis tas...

MININT ir visaip švenčiant tą garbingą Dariaus ir Girėno skrydį, gal kai kam rūpėtų klausti, o ką panašaus šių dienų išeivija galėtų atlikti Lietuvos garsinimui? Gal būtų įdomu ir naudinga stabtelėti ir pagalvoti – iš tikrųjų ką galėtume? Atsakyti vienu žodžiu „nieko“ gal ir nebūtų teisinga. Tarkim, atsirastų naujų sumanymų. Ir lėšų būtų, kai fondai veikia su simboliniais šūkais „kapitalas Lietuvai“, kai nereikėtų ilgai ieškoti turtingų tautiečių, galinčių paremti bet kokią patriotinę žygį. Bet iškyla tas didysis BET. Klausimas – į klausimą: ar tokios apimtys, o gal dar ir didesnės, žygis susilauktų tokio dėmesio ir garbės, kokios susilaukė Darius ir Girėnas? Abejonių pagrindas – pasikeitę laikai ir žmonės. Tiesa, patriotizmas išeivijoje dar neišblėso. Jo ir nepriklausomoje tėvynėje su žiburiu nereikia ieškoti. Kas seniai įdiegta – lieka, palaikoma, kad ir netaip ar ne visu šimtu nuošimčių. Bet jis nustumiamas į antrąjį gyvenimo planą, lieka daugiau lyg laisvalaikio sričiai. O kur dar persigrupavimai pagal madą ar reikalą. Sakykim, kad ir tos kosmopolitinės idėjos, kaip kokia naujenybė daugeliui ramybės neduoda, o kur dar sovietinių mokyklų palikimas, naujų filosofų pasakymai apie patriotizmą? Ir vis dėlto kaip ten bebūtų, vien duona nebūsim gyvi, ir tėvynės meilės išbraukti iš gyvenimo nėra reikalo. Jokie pasikeitę laikai to daryti neliepia. Išeiviams lietuviybė brangi kaip jų nuosavas kraujas. Nėra abejonės, tai jaučia ir didžioji tautos dalis. Dalinkimės viskuo, ne vien tik medžiaginėmis gėrybėmis, kurių niekam ir niekada neužteks, bet ir dvasinėmis – patriotinių nuotaikų skleidimu, viltimis apie šviesesnę ateitį, stipresnę vienybę. Č.S.



Atvirukas STEPONO DARIAUS ir STASIO GIRĖNO tragiškai užsibaigusiam skrydžiui per Atlantą prisiminti: skrydžio kelias, žūties vieta Pščelnike, Lenkijoje, laidotuvės. Garbingieji lakūnai žuvo 1933 m. liepos 17 d.

Iš E. Šulaičio archyvo

Vardai ir pavardės

Lietuvos vardų ir pavardžių
rašymo dokumentuose įstatymas

DR. K. GARŠVA

Daugiausia lietuvių pavardžių atsirado tik XVII, XVIII š., kai Lietuvos valstybės nebuvo ir raštai buvo rašomi gudų, lenkų, rusų, vokiečių kalbomis. Dėl to apie 30% lietuvių pavardžių užrašyta lietuviška forma, o 70% – nelietuviška ir yra nelietuviškos kilmės. Nepaveldimus vardus ir paveldimus pavardes, kaip dalį kultūros paveldo, saugo Lietuvos konstitucijos 14 straipsnis, valstybinės kalbos, švietimo įstatymai, vyriausybės nutarimai dėl tarmių ir etninių vietovardžių išsaugojimo, svetimžodžių keitimo lietuviškais atitikmenimis.

Įstatymo projekte daugiausia dėmesio skiriama tautinių mažumų vardams, pavardėms ir nepakankamai rūpinamasi išsaugoti autentiškas lietuviškų vardų, pavardžių formas arba pageidaujantiems leisti jas susigrąžinti. Iki šiol net to paties žmogaus pilnas vardas Bronislovas, Kazimieras, Stanislovas, Vladislovas, Rimantas ir jų trumpiniai Bronius, Kazys, Stasys, Vladas, Rimas ir t.t. laikomi skirtingais vardais. Tas pat yra ir su moteriškais atitikmenimis.

Tradicióninių lietuviškų pavardžių šaltiniu turi būti laikomas ne Lietuvos teritorijoje įrašytas koks nors civilinis aktas, o Lietuvos aktas valstybine kalba. Archyvai, mokslininkai turi daugybę duomenų, jog panaikinus mūsų valstybę jos teritorijoje Butvila rašytas Butvil, Gulbinas – Gulbin, Monkevičius – Monkevič, Savickas – Sawicki, Survila – Surwillo, Švedas – Švedo, Šved, o Balčiūnas verstas į Balciewicz, Dilys – Diliewicz, Diłovič, Gaižutis – Goiževič, Jagminas – Jagminovič, Kiškėlis – Zaiq, Zajonczkowsky, Oželis – Kozłowsky, Sviestinis – Masłowsky, Žvirblis – Wroblewsky, Vabalas – Žuka, Žukowsky ir panašiai. Dėl to turi būti saugomos autentiškos formos.

Skandalingiausias yra įstatymo projekto 5 straipsnis apie vardo ir pavardės nurašymą ir perrašymą. Jis numato papildyti valstybinės kalbos abėcėlę maždaug keliasdešimties kalbų raidėmis ir diakritiniais ženklais, nors niekas iki šiol net nesuskaičiavo ir nepaaiškino, kiek kokių raidžių bei diakritinių ženklų reikėtų įvesti ir ką jie reiškia, kaip juos tarti ir ar realu ir reikia to visus greitai išmokyti, pažeidžiant LR konstituciją, įstatymus, tarptautines konvencijas ir valstybės interesus. Dar 1999 m. Lietuvos konstitucinis teismas paskelbė: „asmens vardas ir pavardė



Paminklas Dariui ir Girėnui Kauno ažuolyne
Nuotr. G. Kurpio

piliečio pase turi būti rašomi valstybine kalba”. Pagal LR konstitucijos 29 straipsnį „žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos” – tautinės mažumos vienodai turi būti traktuojamos tiek turinčios lotyniško pagrindo rašmenis, tiek nelytinčius rašmenis. „Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencija” (11, 20, 21 str.), Lietuvos ir Lenkijos draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo ir kitos sutartys numato teisę vartoti vardus ir pavardes pagal tautinės mažumos kalbos skambesį, o ne pagal rašybą, kuri gali skirtis nuo tarties.

Keista, kad teisingumo ministerijos atstovas siūlo pavardes rašyti ne tik nelietuviškomis raidėmis, bet ir su nelietuviškais diakritiniais ženklais. Tai yra užmaskuotas lietuvių abėcėlės keitimas ir lietuvių kalbos sistemos ardymas praėjus šimtmečiui nuo jos draudimo. Nutylinimas neigiamas tokio siūlymo poveikis valstybės politikai, ekonomikai, finansams, teisei sistemai, socialinei aplinkai ir ypač kultūrai: būtų pažeistos visų raštingų piliečių teisės ir sukeliamas jiems nepatogumų, reikėtų keisti registro, asmens dokumentus, sąrašus, rodykles, žodynus, mokymo programas, vadovėlius.

Nukelta į 3-ią psl.

Šiame numeryje

Vardai ir pavardės - 1,3 psl.

Smerkti ar gailėtis? - 2 psl.

Sibiro kalinių suvažiavimas - 3 psl.

Belgijai reikalingas lietuvis kunigas - 4 psl.

Amerikos lietuvių fondas - 4 psl.

Iš Sibiro - į Sibirą misijoms - 5,11 psl.

Lietuvių šventovė tebėra pavojuje - 7 psl.

Vaikų literatūros kūrėjas - 8 psl.

Nesilankstant prieš vėjus - 8 psl.

Dailininkės Arbatės fotografijos - 9 psl.

Kunigas, redaktorius, veikėjas - 14 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802

E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rė-
mėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu ir užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60.
Amerikoj - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakci-
ja neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasi-
rašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Li-
thuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail
overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable
in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept.

at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of
Canada, through the Publications Assistance Program (PAP),
toward our mailing costs.



RELIGINIAME GYVENIME

Popiežiaus Jono Pauliaus II paskelbimo palaimintuoju



procesas pradėtas birželio 28 dieną, praėjus tik trimis mėnesiams po jo mirties. Tai bus vienas greičiausių tokių procesų Bažnyčios istorijoje.

Popiežius Benediktas XVI specialiai dėl to atšaukė įstatymą, numatantį penkerių metų laikotarpį iki tokios procedūros pradžios. Panaši išimtis buvo padaryta tik Motinai Teresei. Proceso metu bus išklausti liudytojai, išstudijuoti Jono Pauliaus II raštai ir patikrinti jam priskiriami stebuklai. Už tai atsakinga bus teologų komisija, vadovaujama postulatoriaus Slavomiro Oderio. Jono Pauliaus II asmeninis sekretorius Stanislasas Dzivišas paskelbė nenorį vykdyti paskutiniosios popiežiaus valios – sudeginti asmeninius jo laiškus ir užrašus. Kiekvienas jų gali būti labai naudingas popiežiaus paskelbimo palaimintuoju procesui. Iš viso komisijai teks peržiūrėti per 100,000 Jono Pauliaus II parašytų puslapių. Jau kelias savaites į Vatikaną plaukia laišukai iš viso pasaulio, pasakojantys apie menamus Karolio Vojtylos stebuklus.

Prel. Stanislovo Jokūbauskio 125-osios gimimo metinės buvo paminėtos gegužės 27 d. Kaune. Miesto savivaldybės salėje buvo rodomas dokumentinis filmas "Neparašytas Judelio dieno-raštis", sukurtas pagal Judelio Beilio prisiminimus, kuriuose pasakojama, kaip prel. Jokūbauskis padėjo išgelbėti per 20 vaikų iš Vilijampolės žydų geto. Už tai jam 1999 m. suteiktas pasaulio tautų teisuolio vardas. Mišias Kauno arkikatedroje bazilikoje aukojo arkivyskupas metropolitas S. Tamkevičius. Po pagerbimo, vykusio prie velionies kapo arkikatedros šventoriuje, minėjimas tęsėsi Kard. V. Sladkevičiaus memorialinio buto svetainėje. Prisiminimais apie prelatą dalinosi kun. Krizantas

Juknevičius, buvę "Aušros" gimnazijos auklėtiniai ir Judelis Beilis. Arkivyskupas prisiminė prelado sunkią tarnystę Kauno arkivyskupijoje sudėtingais II Pasaulinio karo pabaigos bei pokario metais. Jis mirė staiga ir neaiškiomis aplinkybėmis 1947 m.

Tėvas Stanislovas, OFM Cap – kun. Algirdas Mykolas Dobrovolskis mirė birželio 23 d. Kauno II

klinikinėje ligoninėje. Gimęs 1918 m. Radviliškyje, mokėsi Kauno jėzuitų gimnazijoje, 1936 m. įstojo į kapucinų vienuoliją. Studijavęs teologiją Kauno kunigų seminarijoje, 1944 m. išventintas kunigu. Jis buvo siunčiamas vesti misijų, rekollekcijų, sakyti pamokslų įvairiose parapijose, daugiausia Žemaitijoje. Sovietų suimtas 1948 m. Jam skirta 10 metų bausmė, kurią jis atliko anglių kasyklose, kalėjo Intos ir Vorkutos stovyklose iki 1956 m. Išleistas laisvėn jis buvo paskirtas Vertimų parapijos klebonu, bet netrukus vėl suimtas ir kalėjo iki 1957 m. Einant Juodeikių parapijos klebono pareigas, jam buvo uždrausta važinėti pamokslauti ar teikti patarnavimus už parapijos ribų. 1960 m. paskirtas Žemaitkiemio parapijos altaristu, jam atimta teisė sakyti pamokslus, klausyti išpažinčių ar teikti kitus sakramentus. Nuo 1961 iki 1966 m. jis klebonavo Ugionių, Milašaičių ir Butkiškės parapijose, po to paskirtas Paberžės parapijos klebonu, kur jis rinko ir išsaugojo bažnytinio meno kūrinius ir senovinius liturginius reikmenis, pamokslavo įvairiose Lietuvos parapijose, vedė rekollekcijas kunigams, kalbėjo dekanatų konferencijose, aptarnavo Surviliškio parapiją. Atgimimo metais jam buvo pavesta atstatyti Dotnuvos vienuolyną. Iki 2002 m. jis aptarnavo Paberžės, Šlapaberžės, Gudžiūnų parapijas, o vėliau, iki mirties liko tik Paberžės parapijos klebonu. Jis palaidotas birželio 27 d. Paberžės šventovės šventoriuje.



Smerkti ar gailėtis?

IGNAS MEDZIUKAS

Salomėja Bačinskaitė, vėliau žinoma kaip Salomėja Nėris, gimusi 1904 m. lapkričio 17 d. Kiršų kaime, Alvito valsč., Vilkaviškio apskr. Lietuvoje jos vardu yra pavadinta daug mokyklų. Praėjusiais metais daug kur buvo minimas jos gimimo šimtmetis. Kaip poetė lyrikė ji tikrai turėjo didelių gabumų. Bet kaip asmuo yra labai kontraversiška. Gimusi ir augusi pamaldžioje katalikų šeimoje, mokydamosi gimnazijoje priklausė ateitininkams. Nuo 1923 m. pradėjo savo eilėraščius spausdinti *Ateityje*. *Ateitis* 1927 m. išleido jos pirmąjį eilėraščių rinkinį *Anksti rytą*.

1924 m. baigusi "Žiburio" gimnaziją Vilkaviškyje, Salomėja įstojo į Lietuvos universiteto Teologijos-filosofijos fakultetą, filosofijos skyrių, paimdama lietuvių literatūrą ir kalbą pagrindine studijų šaka, vokiečių kalbą ir literatūrą, pedagogiką ir psichologiją – šalutinėmis šakomis. Čia susipažino su prof. J. Eretu ir jį įsimylėjo. Atrodo, kad ir jis nebuvo Salomėjai abejingas. Prof. J. Eretas tuo metu jau buvo vedęs, todėl fakulteto vadovybės buvo įspėtas: jei pasirenka Salomėją, tai turi pasitraukti iš universiteto. Žinoma, jis pasirinko profesūrą ir darbą su ateitininkais.

1928 m. baigusi studijas buvo paskirta vokiečių kalbos mokytoja "Žiburio" gimnazijoje Lazdijuose. Ten Salomėja jautėsi vieniša. 1931 m. persikėlė į Kauną ir apsigyveno prof. V. Mykoliaičio bute. Kun. M. Vaitkus parūpino jai darbo – versti knygas, kurias leido Šv. Kazimiero draugija.

Kaune Salomėja suartėjo su trečiasfrontininkais ir bolševikinės krypties žurnale *Trečias frontas* išspausdino revoliuciniais motyvais eilėraščių. Ten buvo įdėtas ir jos pareiškimas, kuriame ji pasisako, jog stojanti prieš darbo klasės išnaudotojus. Nepažindama komunistinės tikrovės ji naiviai tikėjo bolševikų propaganda. Dėl priešvalstybinės veiklos *Trečias frontas* buvo uždarytas.

1934 m. kun. M. Vaitkaus užtarimu Salomėja Nėris buvo paskirta mokytoja Panevėžio gimnazijoje. Čia susipažino su kapelioniu kun. A. Stašiu, su juo susidraugavo. Ji kun. M.

Vaitkui prisipažino, kad šis kunigas žadėjęs atsisakyti kunigystės, jei Salomėja už jo tekėtų. Kun. M. Vaitkus ją perkalbėjo nutraukti ryšius su kun. A. Stašiu, ką ji ir padarė. Tada ji susipažino su skulptorium Bernardu Buču. 1936 m. Paryžiuje jie civiliška susituokė "be bažnyčios, be altorių". Už savo eilėraščių rinkinį *Diemedžiu žydėsiu* ji gavo valstybinę premiją 5000 litų.

Sovietams okupavus Lietuvą, Salomėja Nėris buvo įtraukta į politiką. Ji buvo paskirta Liaudies seimo nare. Ji sėdėjo prezidiumuose šalia partijos ir vyriausybės vadovų. Komunistai ją gyrė, rodė pavyzdžiu. Buvo paskirta į delegaciją vykti į Kremlių prašyti, kad Raudonosios armijos okupuota Lietuva būtų priimta į Sovietų Sąjungą. Už *Stalino saulės* parvežimą delegacijos nariai buvo atlyginti po 8000 rublių. Ji, sako, naiviai tikėjosi, kad galėsianti iš Stalino išprašyti Lietuvai malonių. Jai buvo pavesta parašyti Stalino garbei poemą. Kitu eilėraščiu ji pagarbino Leniną, vergijos sistemos kūrėją. (Prieš tai ji buvo aplankiusi Lenino mauzoliejų). Čia buvo tartum poetės kritimas į bedugnę. Įviliota į pinkles, iš kurių ji jau negalėjo išsivaduoti iki mirties. Ji buvo mokami dideli honorarai. Poemą apie Staliną turėjo spausdinti visi lietuviški laikraščiai ir už tai turėjo sumokėti honorarą.

Pradėjus deportuoti žmones, pas ją atvažiavo sesuo Onutė ir pranešė, kad ir juos norėta išvežti Sibiran, jei nebūtų spėję pasitraukti iš namų. (Čia rašantis Vokietijoje turėjo progą susitikti su jos giminėmis ir apie tai patirti; ji važiavusi į Vilnių išsiaiškinti, kas čia vyksta; A. Snieckus, J. Paleckis nenori jos matyti ir kalbėti, nes ne nuo jų priklauso).

1941 m. birželio 22 d. kilus karui Salomėja su ketvirtus metus einančiu sūneliu išvyko į Rusiją. Po dviejų savaičių pasiekė Penzą, o iš ten Ufą, Baškijos sostinę. Apgyvendinta viešbutyje, kuris nebuvo šildomas. Trūko maisto, drabužių. Ten pamatė sovietinio gyvenimo tikrovę. Atvažiavo į Maskvą. Būdama emigracijoje rašė ir sakė agitacines kalbas per Maskvos radiją. Vokiečių karius vadino šunimis, barsukais,



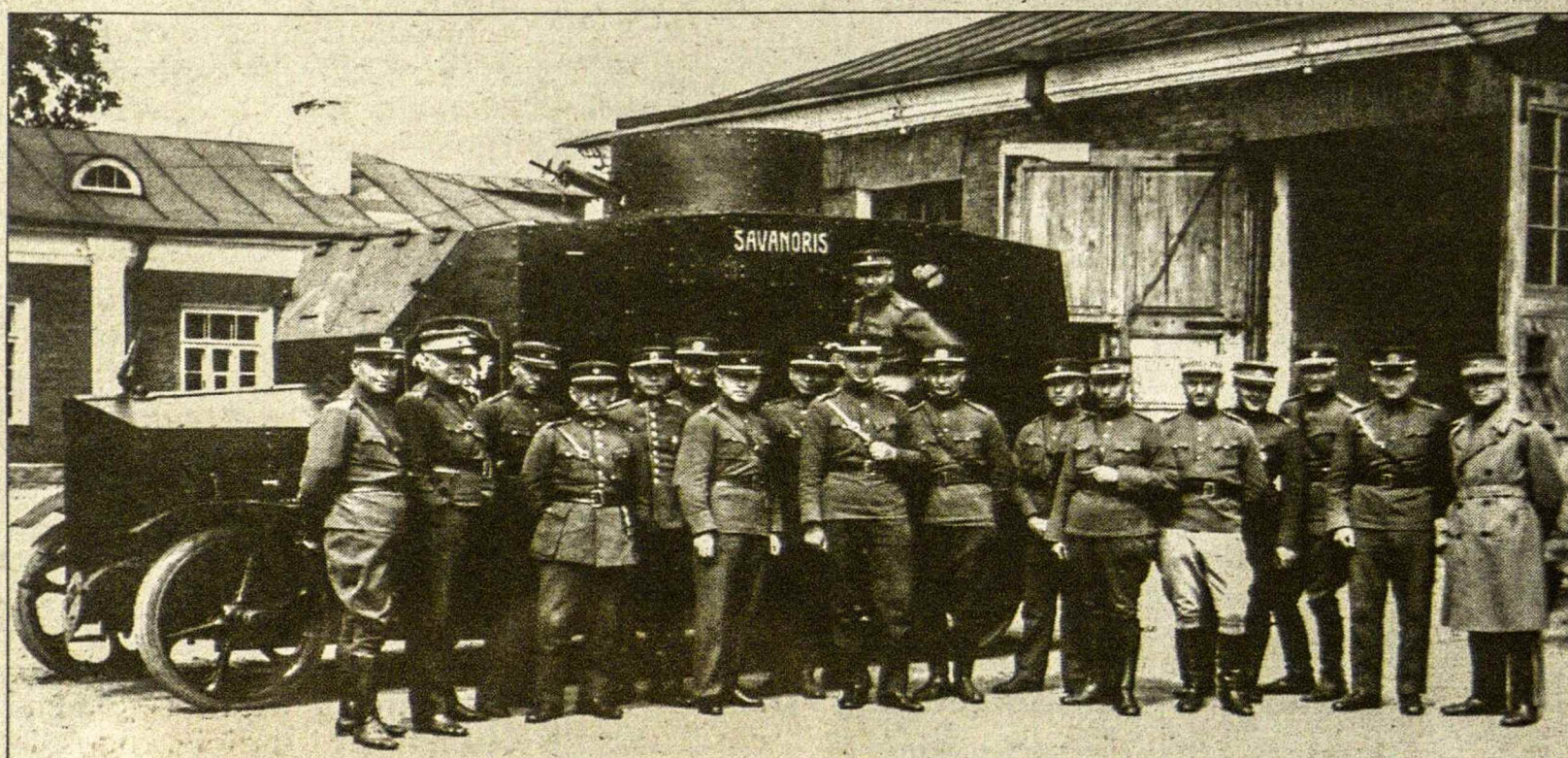
Salomėja Nėris-Bačinskaitė

o raudonarmietį ar partizaną – didvyriais. Garbino komunistų status. Jos eilėraščiai buvo verčiami į rusų kalbą. 1943 m. išleistas rinkinys *Dainuok, širdie, gyvenimą*. 1942-1944 m. ji lankėsi fronte ir 16-tos divizijos kariams skaitė pritaikintą poeziją.

Pasklidus gandams, kad Salomėjos vyrą Bernardą sušaudė vokiečiai, ji susimetrikavo su kilusiu iš Lietuvos Petru Petrovičium Veržbylovskiu. Mat norėjo likti Maskvoje, kur sąlygos buvo palankesnės.

1944 m. rugsėjo pabaigoje Salomėja grįžo į Lietuvą. Čia susitiko su Buču ir apsigyveno Kaune. Žiemą nebuvo kuro. Teko šalti. 1945 m. birželio mėn. ji susirgo ir buvo paguldyta į Kauno Raudonojo kryžiaus ligoninę. Čia ji gavo savo poezijos rinkinio *Lakštingala negali nečiulbėti* pirmuosius iš spaus-tuvės išėjusius egzempliorius. Operacijai buvo išvežta į Maskvą, kur 1945 m. liepos 7 mirė. Paskelbta, jog mirusi nuo kepenų vėžio. Kūnas buvo parvežtas ir palaidotas Karo muziejaus sodelyje.

Salomėjos Nėries biografi-jose rašoma, kad ji buvusi labai jautri ir ambicinga, išdidi. Spėjama, kad pas komunistus ją nuvedė jos charakteris, ne vien socialinės problemos. Kai kurie ją teisina, sakydami, kad ji apgailestavusi savo paklydimus, atlikusi išpažintį, grįžusi į katalikų tikėjimą. Bet tam nėra tikresnių įrodymų. Dabar spaudoje iškėlus jos vykimą į Kremlių prašyti, kad Lietuva būtų priimta į Sovietų Sąjungą, jaunesnioji karta nenori tikėti, kad jų mylima poetė galėjo taip pasielgti.



Lietuvos kariai 1920 metais prie šarvuočio "Savanoris" Kaune

Nuotr. S. Sajausko

Sibiro kalinių suvažiavimas

Tolimoje Kolymoje kentėjusių metinis susibūrimas Rumšiškėse

S. SAJAUSKAS

Birželio 18 d. Rumšiškėse įvyko Lietuvos politinių kalinių bendrijos "Kolyma" 16-asis kasmetinis suvažiavimas. Kolyma, tai atšiauriausias Sibiro kraštas, besiribojantis su Šiaurės Lediniuotuoju vandenynu, Beringo sąsiauriu ir Verchojansko kalnagūbriu, kurio centras Magadan. Pagal plotą prilygstantis Vakarų Europai Kolymos kraštas čekistų buvo paverstas ištisu lageriu, pasižymėjusiu didžiausiu mirtingumu visame sovietiniame Gulago salyne. Be daugybės kitų lietuvių kalinių, kentėjusių ir mirusių nuo bado ir šalčio, Magadane 1955.IX.26 mirė mokytoja kankinė Adelė Dirsytė, parašiusi Sibiro tremtinių maldaknygę *Marija, gelbėk mus*, kuriai 2000 m. pradėta beatifikacijos byla.

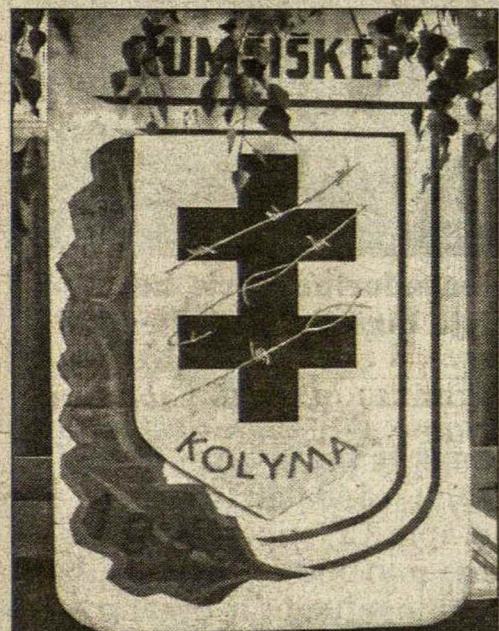
Bendrijos pirmininko Mindaugo Bloznelio siūlymu suvažiavimas vieningai priėmė rezoliuciją-protestą dėl Lietuvos mokyklų padėties, antipatriotinio "auklėjimo" ir jaunimo dvasinio žalojimo. Po meninės dalies, kurioje Pravieniškių ansamblis ir Ukmergės ansamblis "Sidabrinė gija" padainavo gražiausias partizanų ir tremtinių dainas, suvažiavimo dalyviai nuvyko į Rumšiškių buties muziejų. Čia, koplyčios šventoriuje, dar 1990 m. pastatytas koplytstulpis Kolyme žuvusiems ir vargusių kanciomis atminti (skulpt. Sigitas Straigis). Prof. dr. mons. Vytautas Kazlauskas koplyčioje aukojo šv. Mišias už Sibiro kankinius. Vyravo susikaupimas ir graudi tylą, suvargę veidai, vis dar gyvos akys, žvelgiančios su vil-



Kolymietės Rumšiškėse prie kryžiaus, skirto Sibiro kankiniams pagerbti

Nuotr. S. Sajausko

timi ir baime į Lietuvos ateitį. Medinių kryžių apsupta koplyčios erdvė skambėjo giesmėmis: *Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį, Leiskit į Tėvynę ir Amžiną atilsį...* Prie paminklo Kolymos kankiniams nuvilnijo *Marija, Marija*. Prisiminimai, bendravimas, vaišės visą popietę tęsėsi Rumšiškių kultūros rūmuose.



Kolymiečių emblema – Vyčio kryžius, apraizgytas spygliuota viela Ntr. S. Sajausko



Koplyčia Rumšiškių buties muziejuje. Prie koplyčios – kryžius, skirtas kankiniams kolymiečiams. Kryžiaus autorius – Sigitas Straigis Nuotr. S. Sajausko

Žuvusiųjų veto

Pasaulio tragedijų atminimui

MES SAVO KRAUJU NEATVĖSUSIU
RAŠOM GYVIESIEMS LAIŠKĄ.

Aš – motina:

Iš kapo kartoju:

Kur mano vaikai – našlaitėliai penki?
Ar tai tu, mirtie nelaboji,
Jų skeletėlius renki?

Aš – tėvas:

Mano rankos perdžiūvo
Nuo užnuodytų ryžių laukų,
Nors kasdien iš bado merdėjau,
Bet dirbau ir koviaus už du.

Aš – mokytojas:

Ko gi šiandien klasė rami?
O kad nenuoramos įsismagintų!
Mielas mokytojaui, kam mus bari?
Mes – gyvi sudeginti.

Aš – mokinė:

Mano sąsiuvinius kulkos išrašė,
Pirmąją raidę žudiko batas sumindė,
Vai, kas gi, kas gi jį prašė

Perverti mano vaikišką širdį?

Aš – jaunuolis

Ieškau sustingusių tavo pirštų,
Meilės žodžius tardamas pamėlusiom
lūpom...

Abu už laisvę mirštam -

Po priešo padu nesuklupom!

Aš – gydytojas:

Tūkstančius kelių ir takelių sumyniau,
Troškulį ir skausmą malšinau,
Tik nuo mirties nė vieno neapgyniau -
Pats tuščiom akiduobėm likau.

Aš – kūdikis:

Gležnutis pasaulio daigelis,
Keršto liepsnose išvydęs dangų,
Tik kelios sekundės gyvenimo kelio -
Vos gimęs miriau ant motinos rankų.

Mes – tūkstančių tūkstančiai,

Smurtu išvyti į amžinojo poilsio vietą,
Reikalaujam:
Užgesk žemėje, teroro ir keršto ugnie!
Teišgirs pasaulis
Žuvusiųjų veto!

Vanda Kinderytė-Budrienė

Vardai ir pavardės

Atkelta iš 1-mo psl.

Kai kurie įstatymo projekto straipsniai tarauja ne Lietuvai, o užsieniui: pageidaujantiems neleidžiama pavardės, vardo susilietuvinti, siūloma atsižvelgti ne į lietuvių kalbos sistemos, o į "atitinkamos kalbos pavardžių sistemos tradi-

cijas", pirmenybė kažkodėl teikiama užsienio, o ne Lietuvos piliečio pasui. Visus liečiantį įstatymą siūloma priimti skubiai ir pusiau slap-tai, be išplėstinio vertinimo, neatsiklausiant net vienintelio pasaulyje Lietuvių kalbos instituto Vardyno skyriaus, nerengiant mokslinės konferencijos dėl vardų, pavardžių rašymo dokumen-tuose, nors tokios Lietuvos istorijoje, rodos, iš viso nėra buvę.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Valstybės diena

Karaliaus Mindaugo ka-rūnavimo – Valstybės dieną, liepos 6, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus dalyvavo Valstybės vėliavos pakėlimo iškilmėse S. Daukanto aikštė-jė, Mišiose Vilniaus arkika-tedroje bazilikoje, surengė priėmimą Prezidentūroje.

Valstybės dienos proga prezidentas valstybės ordinais ir medaliais apdovanojo per 100 Lietuvai nusipelnusių žmonių – buvusių rezistentų, karininkų, pedagogų, kultūros veikėjų, atkurtos nepriklausomos Lietuvos vyriausybės na-rių, užsienio valstybių diplom-atų ir kt. Vyčio kryžiaus ordi-no Komandoro didžiuoju kry-žiumi apdovanotas buvęs disi-dentas, politinis kalinys, Lie-tuvos nepriklausomos valsty-bės atkūrimo akto signataras Balys Gajauskas. Vilniuje ir ir kitose vietovėse vyko Valsty-bės dienos koncertai, parod-os, festivaliai.

Tarėsi su DB pareigūnu

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Antanas Valionis pasitarime su Didžiosios Bri-tanijos ministriu Europos reikalams Alexander Douglas birželio 27 d. kalbėjo apie biu-džeto perspektyvas, konstituci-ją ir kt. Europos sąjungos klausimus. Abu teigiamai įvertino susitikimą. Britų mi-nisterio nuomone, šalys turi daug bendro pagrindo sutari-mui įvairiose srityse – įskai-tant Lietuvos vaidmenį atku-riant vieną Afganistano pro-vincijų, ir rinkos ekonomikos stiprinimą, ir finansų bei biu-džeto perspektyvas.

Svečias patvirtino, jog Di-džiosios Britanijos bei ją pa-laikiusių valstybių nepritari-mas Europos sąjungos valsty-bių vadovų susitikime siūly-tam ES biudžeto projektui bu-vęs naudingas naujosios ES narėms. Didžioji Britanija per artimiausius 6 mėnesius pir-mininkaus Europos tarybai ir žada patvirtinti kitą biudžeto projektą.

Socialinės apsaugos sutartis

Vilniuje liepos 5 d. Kana-dos ambasadorius Lietuvai Robert Andrigo vyriausybės vardu pasirašė tarptautinę so-cialinės apsaugos sutartį su Lietuva. Tokios sutartys sutei-kia teisę asmenims, kurie yra gyvenę ar dirbę Kanadoje ir kitoje valstybėje, sudėti socia-linio draudimo stažus abiejose šalyse ir gauti išmokas pagal Kanados pensijų planą. Su-tartis įsigalios kada abi šalys užbaigs patvirtinimo procesą, tikimasi - 2006 m.

Įtvirtintas okupacijos faktas

Lietuvos seimas skelbia, kad birželio 22 d. Strasbure posėdžiavęs Europos tarybos parlamentas priėmė rezoliuci-ją, kuria paragino Rusiją vykdyti anksčiau duotus įsipareigojimus, tarp jų paremti as-menų, deportuotų iš okupuotų Baltijos valstybių, sugrįži-mą į Tėvynę. Seimo delegaci-jos vadovas ET parlamente Algirdas Paleckis tvirtino, jog tai gera žinia Lietuvai politi-

niu ir strateginiu požiūriu, nes rezoliucijos dalyje, kur kalba-ma apie Baltijos valstybes, įra-šytas žodis, kad jos buvo oku-puotos. Rusijos delegacija siū-lė žodį "okupuotų" išbraukti. "Už" balsavo 44 ET parla-mento delegatai, 64 – "prieš" ir 12 susilaikė.

Premjeras Japonijoje

Lietuvos ministeris pir-mininkas Algirdas Brazauskas liepos 4 d. lankydamasis Japo-nijoje su aukštais pareigūnais aptarė dvišalius santykius, Europos sąjungos ir Jungtinių tautų reformų klausimus bei istorinį Lietuvos okupacijos klausimą. Susitikime su impe-ratoriumi Akihito Japonijos vadovas padėkojo, kad Lietu-va dalyvauja "Expo 2005" pa-rodoje, buvo sužavėtas ginta-ro dovanomis.

Liepos 6 d., Expo 2005" parodoje švenčiant Lietuvos dieną, A. Brazauskas buvo oficialus dienos svečias ir tarė sveikinimo žodį. Tą dieną vyko Lietuvos surengtas koncer-tas, kuriame dalyvavo arti 3500 žiūrovų. Kartu su atlikė-jais iš Lietuvos (V. Čepinskio, E. Montvido, E. Špokaitės) koncertavo JAV lietuvių liaudies ansamblis "Spindulys". Lietuvai "Expo2005" – septintoji paroda. Šiomet Lie-tuva dalyvauja vienintelė iš Baltijos valstybių.

Nepritare referendumui

Lietuvos seimas liepos 5 d. vėl amė įstatymo projektą rengti referendumą dėl euro įve-dimo. Nuspręsta įpareigoti vy-riausybę su Lietuvos banku iki šių metų spalio 1 d. parengti pasirošimo euro įvedimui priemonių planą. Projekto siūlytojų teigimu, referendu-mas yra patariamasis, ne įpa-reigojantis. Tačiau reikia tar-tis su Lietuvos gyventojais, tvirtino liberaldemokratai.

Seimo pirmininko Artūro Paulausko nuomone, lėšas ge-riau panaudoti ne referendu-mo rengimui, o informacijos vajui apie eurą ir jo įvedimą, skelbia DELFI.

Persikirstytas biudžetas

DELFI žiniomis, birželio 30 d. seimas priėmė Biudžeto persikirstymo įstatymą, kur 86 milijonais litų sumažinama socialinėms programoms skirta parama. Įstatymas buvo sukė-lęs daug nesutarimų. Sociali-nės apsaugos ir darbo ministe-rės Vilijos Blinkevičiūtės tei-gimu, socialinei apsaugai skir-tos lėšos bus panaudotos mi-nimalių algų, pensijų, moky-tojų ir medikų algų didinimui.

Ministerio pirmininko Al-girdo Brazausko teigimu, žmonių pajamos iš įvairių šal-tinių didėja, o socialiai rem-tinų žmonių skaičius mažėja – jų apie 40,000 per metus ma-žiau. Pasak seimo pirmininko Artūro Paulausko, savivaldy-bės lėšas galėjo naudoti savo nuožiūra, tad skirdavo ne so-cialinėms reikmėms, o naujų automobilių pirkimui, kelių tiesimui. Savivaldybių organi-zacijos pirmininkas R. Malinauskas su tuo nesutiko, teigė neturintis tokios infor-macijos. RSJ



Prel. Edis Putrimas, lankydamasis Briuselyje susitiko su Lietuvos ambasadoriumi Belgijai dr. Audriumi Naviku

IURGITA ŽEMAITYTĖ

Nėra tikslų duomenų, kiek Belgijoje gyvena lietuvių. Lietuvos ambasadoje Belgijoje per paskutiniuosius rinkimus, vykusius pernai rudenį, balsuoti užsiregistravo puspenkto šimto lietuvių, tačiau šis skaičius gali būti kelis kartus didesnis. Po Lietuvos įstojimo į Europos sąjungą Briuselyje padaugėjo lietuvių dirbančių Europos sąjungos institucijose. Bet gal dar daugiau čia yra lietuvių, dirbančių nedaug kvalifikacijos reikalaujančius darbus, kaip, pavyzdžiui, vaikų priežiūrėtojos.

Beje, yra ir nusikaltimais garsėjančių lietuvių. Štai praejusią savaitę Belgiją apskrėjo žinia, kad jaunas lietuvis nužudė kunigą, kurio vadovaujamos parapijos namuose gyveno. Ta-

čiau prelatui Edžiui Putrimui pastarųjų lietuvių matyti neteko.

Prelatas aplankė lietuvių, dirbančius Lietuvos misijoje prie NATO, Lietuvos atstovybėje prie Europos sąjungos ir Lietuvos ambasadoje. Jis susitiko su visais trim ambasadoriais ir teiravosi, ar reikia lietuviams kunigo Belgijoje. Prelatas susitiko ir su Briuselio ateitininkais, iš kurių pirmiausia ir išgirdo pasakojimų apie lietuvių, gyvenančius Belgijoje. Ateitininkai kalbėjo apie tai, kad Belgijoje, bent jau švenčių progomis, reikia lietuvių kunigo. Vieni pageidavo, kad jis galėtų atvažinėti, pavyzdžiui, iš Paryžiaus, Amsterdamo ar Londono, iš kur traukiniu reiktų važiuoti apie dvi valandas. Kai kurių ateitininkų nuomo-

Belgijai reikalingas lietuvis kunigas

Briuselyje lankėsi sielovados delegatas prelatas Edis Putrimas. Susitiko su lietuvių bendruomene, aplankė visas čia esančias Lietuvos diplomatinės atstovybes, Europos sąjungos institucijas, Belgijos vyskupų konferenciją

ne, kunigo Belgijoje reikia tam, kad jungtų lietuvius.

Prieš susitikimą su visais Belgijos lietuviams prelatas Edis Putrimas aukojo šv. Mišias šalia Europos institucijų esančioje Prisikėlimo koplyčioje. Pastarojoje vyksta ne tik katalikų, bet ir protestantų bei kitų pamaldos. Tai buvo antros šiais metais Mišios Belgijoje aukojamos lietuviškai. Per Vasario 16 dieną lietuviškai buvo meldžiamasi į šiaurę nuo Briuselio esančiame Diufelio mieste, kur Mišioms, Flandrijos-Lietuvos draugijos kvietimu, iš Lietuvos atvyko kun. Algirdas Dauknyš ir kun. Kęstutis Rugevičius. Į Mišias su prelatu Edžiu Putrimu susirinko apie 30-40 lietuvių ir prie jų prisijungė Briuselyje viešintys lietuvių, atvykę susipažinti su Europos parlamento darbu. Mišiose giedojo Briuselio ateitininkai. Įdomu pastebėti tai, kad iš trijų diplomatinės atstovybių darbuotojų, kurių šeimas sudėjus galėtų būti apie šimtas žmonių, Mišiose dalyvavo tik ambasadorė prie NATO Gintė Damušytė. Iš Lietuvos ambasados Belgijoje ir Nuolatinės atstovybės prie Europos sąjungos ir lietuviškas Mišias neatėjo nei vienas žmogus, nors Belgijos lietuvių bendruomenė visus kvie-

tė jau prieš keletą savaitių.

Po Mišių lietuvių išsakė savo pageidavimus prelatui Putrimui. Daug kas pritarė minčiai, kad būtų gerai turėti kunigą, kuris bent per šventes aukotų Mišias lietuviškai. Lietuviai pageidavo kunigo ir sakramentų teikimui - Krikšto ar Santuokos. Prelatas, išklausęs lietuvių pageidavimus, sakė galvosias ir tarsias su Lietuvos vyskupų konferencija kaip įgyvendinti šiuos pageidavimus. Anot prelato, vienos didžiausių problemų yra lėšos ir būs-

tas, kur gyventų kelioms dienoms atvykęs kunigas.

Prelatas Putrimas lankėsi ir Europos vyskupų konferencijų komisijoje, kur susipažino su jų veikla. Belgijos vyskupų konferencijoje jam buvo pažadėta, kad paskyrus kunigą aptarnaujantį Belgijos lietuvių, kunigas galėtų būti priskirtas kuriai nors Briuselio parapijai. Aplankęs Belgijos lietuvių, prelatas Edis Putrimas išvyko į Vokietiją, kur Vasario 16-sios gimnazijoje teiks Sutvirtinimo sakramentą.



Prel. Edis Putrimas su Lietuvos ambasadoriumi prie Europos sąjungos Ryčiu Martikoniu Briuselyje birželio 8-10 dienomis

Amerikos lietuvių fondas

Jo spaudos konferencija įvyko š.m. birželio 22, PLC

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Konferenciją pradėjo Edvardas Šulaitis, LF v-bos narys spaudos reikalams. Pasveikino visus ir supažindino su pirmą kartą dalyvaujančiais: *Draugo* vyr. red. Danute Bindokiene, *Lietuvos ryto* koresp. iš Marijampolės Algiu Vaškevičiumi ir *Amerikos lietuvių* atstovu Kęstučiu Šalavėjumi.

LF tarybos pirm. Vytautas Kamantas trumpai supažindino su LF t-bos posėdyje birželio 21 atliktais darbais.

Sudarytas garbės kom-tas (pirm. Jonas Valaitis) – jam priklauso buvę LF t-bų pirmininkai, taip pat atlieka ir nominacijų komisijos darbus; finansų (pirm. Saulius Čyvas) – rūpinasi investavimais ir pinigų tvarkymu; informacijos kom-tas (pirm. Saulius Anušis) – yra naujas. Jo paskirtis: LF įvaizdžio stiprinimas, LF pristatymas; įstatų kom-tas (pirm. Vytenis Kirvelaitis) – rūpinasi įstatų reikalais ir LF procedūrų klausimais, svarsto LF vidaus tvarkymo nuostatas. (Čia V. Kamantas pastebėjo, kad įstatų svarstymas atidedamas vieneriems ar dvejiems metams, kad atslūgtų įtampa dėl jų. LF veikia pagal dabartinius įstatų); lėšų ir narių telkimo (pirm. Arvydas Tamulis). Anksčiau šis kom-tas vadinosi lėšų telkimo ir palikimų; meno globos kom-tas (pirm. Marius Kasniūnas); palikimų kom-tas (pirm. Algirdas Ostis); pelno skirs-

tymo kom-tas (pirm. Daina Kojelytė); LF dr. Antano Razmos vardo 2005 metų švietimo premijos komisija (pirm. Sigita Balzekienė).

LF v-bos pirm. S. Balzekienė pristatė v-bą, kurią sudaro: Marius Kasniūnas, Vytautas Vaitkus, Tadas Kubilius, Ramūnas Astrauskas, Laima Petroliūnienė, Edvardas Šulaitis ir Vytautas Čuplinskas.

V-bos pirmininkė pabrėžė, kad šiais metais yra tęsiama naujų narių akcija. Prašė žiniasklaidą skatinti skaitytojus ir klausytojus tapti savanoriais – talkininkais, kad taip galėtų prisidėti prie LF veiklos. Taip pat prašė supažindinti žmones su LF veikla per lankstinuką (lietuvių ir anglų kalbomis).

Pelno skirstymo kom-to pirm. Daina Kojelytė padarė pranešimą apie pelno paskirstymą. Šiais metais buvo patikėta paskirti 750 tūkst. dol. Komitete esantys LF ir LB atstovai stengėsi, kad būtų daromi kuo geriausi sprendimai. Buvo gauta 171 prašymas paramai ir 139 stipendijoms. Patenkinta 122 prašymai paramai ir 84 stipendijoms; 8 atidėti vėlesniam skirstymui.

Iš paskirstytų 693,821 dol. (į šiuos duomenis įskaitoma ir specialių fondų parama, išmokant pagal steigėjo nurodymus) JAV LB tenka \$187,977 (27%); prašymams iš JAV – \$173,250 (24%); stipendijoms – \$120,688 (17%); spaudai remti – \$60,000 (9%); PLB

– \$57,740 (8%); prašymams iš Lietuvos – \$54,116 (8%); prašymams iš kitų šalių – \$40,050 (6%).

D. Kojelytė paaiškino apie LF stipendijas. Jos – nedidelės, didžioji dauguma nuo 500 – 1500 dol., bet palyginus jas su amerikiečių institucijų ir organizacijų teikiama stipendijomis, jos savo sumomis labai panašios. LF pasirinko kelią teikti daugiau stipendijų mažesnėmis sumomis, o ne tik keliolika stipendijų didesnėmis sumomis. Stipendijos pasiskirsto taip: JAV piliečiams \$25,000; JAV nuolatiniai gyventojai – \$10,750; tremtinių ir partizanų palikuonims, studijuojantiems Lietuvoje – \$5,950; magistrantams ir doktorantams iš Lietuvos – \$34,000; Lietuvos studentams iš spec. fondų pagal nurodymus – \$19,888; P. Amerikos lietuviams lankyti Vasario 16 gimnaziją \$19,500; iš kitų šalių studentams lietuviams – \$5,600.

D. Kojelytė sakė, kad smulkūs duomenys kam kiek paramos paskirstyta bus pranešti spaudos konferencijoje liepos mėnesį, nes šis pelno skirstymas LF t-bos buvo patvirtintas tik dieną prieš šią konferenciją ir nesuspėta išsiųsti pranešimų paramos ir stipendijos gavėjams.

Į žiniasklaidos atstovų klausimus atsakyta, paaiškinta.

Žodį tarė LF t-bos garbės pirm. dr. A. Razma, padėkojęs dalyvavusiems, pasidžiaugęs, kad į LF įsijungusi jaunesnioji karta yra entuziastinga, norima pasiekti 20 mln. pagrindinio kapitalo, kad ateityje galėtų paskirstyti daugiau kaip milijoną dol. lietuvių reikalingam. "Malonu, kad darbą perima jaunesnioji karta, ir Lietuvių fondo ateitis yra šviesi", baigdamas sakė dr. A. Razma.



TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Kviečiame bendradarbiauti - laukiame ir spausdiname įvairius straipsnius:



- tautinės-krikščioniškos minties straipsnius...
- išeivijos gyvenimą liečiančius rašinius, pranešimus, pasisakymus, veiklos kronikas, atsiminimus, laiškus, nuotraukas, poeziją...

- apsakymus, knygų, filmų recenzijas, koncertų, baliaus aprašymus, juokus, anekdotus...
- naujienas iš Lietuvos, Kanados ir kitų kraštų...

KANADOS ĮVYKIAI

Paminėta Kanados diena

138-ąjį savo gimtadienį Kanada pažymėjo tradiciniais



„Dalis Kanados istorijos sugrįžo namo“, – pasakė ministras pirmininkas Paul Martin

Ntr. „The Globe and Mail“

renginiais – festivaliais, eitynėmis, koncertais, šuvių salėmis ir spalvingais fejerverkais. Ypač šventiškos iškilmės vyko Otavoje. Dalyvaujant valdžios pareigūnams, minėjime pagerbti veteranai, specialūs sveikinimo žodžiai buvo skirti Albertos ir Saskačevano provincijoms, kurios šiemet mini 100-metį nuo įsijungimo į federaciją. Susirinkusieji galėjo pasidžiaugti vidurdienio koncertu, tradiciniu „sniego paukščių“ skrydžiu virš Taikos bokšto. Prasmingas ir įsimintinas momentas šventėje: ministrui pirmininkui įteikta vėliava su klevo lapo emblema – pati pirmoji, plevėsavusi virš Parlamento rūmų Otavoje prieš 40 metų. Kiek vėliau ji buvo įteikta Lucien Lamoureux, parlamento vadovui (speaker). Tapęs Kanados ambasadoriumi Belgijoje, Lamoureux išsivežė šį Kanados simbolį ten. Po jo mirties vėliava liko paveldėtojams, ir ginčuose su valdžia buvo bandymų ją panaudoti savo asmeniniams tikslams. Bet premjeras darė žygius, kad vėliava būtų sugrąžinta į Kanadą. Priimdamas šią vėliavą, Paul Martin pareiškė, kad ji grįžo namo kaip dalis Kanados istorijos. Šventinės iškilmės Kanados diena paminėti vyko ir kitose provincijose. Halifakso gyventojams, susirinkusiems prie Senosios tvirtovės, net ir lietus netrukė pasidžiaugti Kanados diena. Edmontone ši diena buvo paminėta saliuotais. Kvebeko mieste apie 100 separatistų bandė sudrumsti šventinę nuotaiką, keldami triukšmą. Policijai teko triukšmadarius raminti, tačiau rimtesnių susirėmimų išvengta.

Nepaisant dalies visuomenės, rinkėjų, religinių bendrijų bei jų vadovų prašymų ir protestų, parlamentas priėmė istorinį sprendimą. Paul Martin vadovaujami liberalai, pasitelkę Naujuosius demokratų ir savų tikslų siekiančius Kvebeko separatistus 158 balsais (prieš - 133.5 nedalyvavo balsavime) priėmė ginčytiną „Bill C-38“. Šis įstatymas pripažįsta vienos lyties asmenų vedybas ir visas su jomis susijusias socialines ir juridines garantijas. Tolešnis naujo įstatymo kelias veda į senatą. Tikimasi, kad senatas jį patvirtins. Tada Kanada bus trečioji šalis po Belgijos ir Olandijos, pripažįstanti tos pačios lyties asmenų vedybas. Tačiau konservatoriai tvirtina,

kad tai negalutinė pergalė. Net 32 valdančiosios partijos nariai balsavo prieš šį sprendimą. Protestuodamas liberalas Joe Commuzi, Ontario ekonomikos ministeris, atsisakė iš pareigų.

Barrie, ON, neseniai buvo atsidūręs pasaulinėje arenoje – čia vyko vienas iš 10-ties koncertų „Live 8“, skirtų kovai prieš skurdą. Molsono amfiteatre 35,000 žiūrovų klausėsi Brian Adams, Bruce Cockburn, Neil Young ir kitų populiarių atlikėjų ir grupių, išpūdingai savo koncertą užbaigusių „O Canada“. Klausytojai pasirašė peticiją, reikalaujančią padidinti Kanados pagalbą skurstančioms šalims. Koncerto organizatorių tvirtinimu, surinkta per 100,000 parašų. O iš viso Kanadoje koncerto (CTV duomenimis) klausėsi daugiau kaip 10 milijonų žiūrovų. Per įvairias televizijos programas šis muzikos maratonas pasiekė beveik 2 milijonus klausytojų, tačiau ar koncertų organizatoriai pasiekė savo tikslą, paaiškės tik vėliau, po didžiųjų valstybių vadovų susitikimo Edinbrough (Škotija).

Spėjama, kad bus ilga ir karšta vasara. Specialistai pripažino, kad šių metų birželis savo karščiais ir paskelbtais oro taršos perspėjimais yra pralenkęs ankstesnius rekordus. Kol Kalgari, Manitoba ir rytinės provincijos kovoja su vandens gausa, Ontario ir Kvebeko provincijas kankina sausra. Šiemet birželio mėnesį 29 dienas buvo skelbti perspėjimai dėl užteršto oro, 2002 metais – 27. Kai kurie Toronto rajonai patyrė dalinius užtemimus. Tačiau, kaip tvirtina energetikai, tai įvyko ne dėl energijos trūkumo. Nuo kaitros kai kurių elektros stočių įrengimai išėjo iš rikiuotės, ir dvi stotys trenkė žaibas ir kuriam laikui buvo nutrauktas energijos tiekimas. Toronte šiam kaitros periodui yra sukurta speciali greitosios pagalbos tarnyba. Ji lankosi miesto gatvėse ir kitose viešose vietose, daugiabučiuose namuose, kur gausu vyresnio amžiaus vienišų žmonių. Medikai dalina vandenį, pasirūpina, kad iškilus sveikatos grėsmė, silpnesnieji būtų nusiųsti į ligoninę.

Laiminga avarija galima pavadinti įvykį Vankuveryje Horseshoe įlankoje. Keltas „Queen of Oak Bay“, vežęs 589 keleivius ir 189 jų automobilius iš Nanaimo į vakarinio miesto dalies prieklaupą, priartėjęs prie kranto, dėl nežinomų priežasčių atsitrenkė į aplinkui esančias jachtas. Niekas nebuvo sužeistas. Greitosios pagalbos tarnyba visus keleivius ir jų automašinas sėkmingai iškėlė į krantą. Sudaužyta ir paskandinta beveik dvidešimt mažųjų laivų. Keltą atidžiai tiria specialistai, bandydami nustatyti gedimo priežastį. Jo remontui visai neseniai buvo išleista 36 mln. dol., todėl avarijos aplinkybės kelia daug klausimų. S.K.

Iš Sibiro – į Sibirą misijoms!

Lietuvos seserų vienuolių odisėjiški žygiai Sibiro srityse

ANTANINA GARMUTĖ

Vienuolių narius dažnai įsivaizduojame atsiribojusius nuo viso pasaulio, susikaupusius savo mintyse ir besimeldžiančius uždaroje celėse. Pripažinkime, kad organizaciniai gabumai: sugebėjimas bendrauti, rasti bendrą kalbą su visais, dalintis vargais ir rūpesčiais, žodžiu, paskirti savo gyvenimą kitų žmonių laimei ir gerovei – ne kiekvienam mirtinajam Dievo duota lemtis. Šv. M. Marijos Nuliūdusiųjų Paguodos kongregacijos vienuolės Bernadetos-Albinos Giniūnaitės prigimtis ir troškimai buvo tokie: būti naudinga žmonėms.

Aplinka, kurią ji geriausiai pažinojo, buvo Sibiras. Paauglystėje kartu su šeima – ištremta į Irkutsko sritį. (Apie tai plačiau rašiau kn. *Ažuolų randai*, p. 54, 1989 m., Torontas). Vargais negalais įsigijusi medicinos slaugytojos specialybę, Albina grįžo Lietuvon ir ilgus metus dirbo Kauno klinikose. Gūdžiais rusų bolševikinės okupacijos metais beveik niekas nežinojo, kad ši kukli moteris turi ir antrąją, viešai nematomą gyvenimo pusę. Savo pasiaukojimą buvusi tremtinė įgyvendino tremties žemėje – Sibire.

Kunigas Pranciškus Račiūnas 1982 m. misijų sritis Sovietų Sąjungoje paskirstė atskiroms vienuolijoms. Sesuo Bernadeta – Albina Giniūnaitė „gavo“ globoti Omsko sritį, nes ji gerai mokėjo rusų ir šiek tiek vokiečių kalbas. Į pirmąją kelionę Albina išvyko su ses. Valerija Grincevičiūte, pažįstama iš tremties laikų, buvusia Tauragės muzikos mokytoja. Sesuo Valerija jau buvo aplankiusi Pavolgio vokiečius, ten viena moteris prašė aplankyti jos sūnų Marką Golmaną, gyvenantį Omsko srityje. Todėl pirmiausia abi vienuolės ir vyko pas Golmanus.

Pavolgio vokiečius, kaip nepatikimus, karui prasidėjus Stalinas ištremė į Šiaurę. Pokario metais išlikę gyvi nuo bado ir ligų, pamažu kėlėsi į palankesnį klimato sritį. Daug jų apsigyveno Omsko srityje, dirbo fabrikuose ir kolchozuose.

Abi vienuolės lėktuvu atskrido į Omską. Iš ten – barškančiu autobusiuku pasiekė reikiamą Papovkos gyvenvietę. Apsistojo pas našlę Poliną Gergenzeider, susirado Golmanus. Traktorininko Golmano graži didelė 8 vaikų šeima buvo nepaprastai tvarkinga, darbšti, mylėjo vieni kitus. Pas juos atėdavo ir kiti vokiečiai. Kartu su vienuolėmis jie meldavosi. Golmanas gerai žinojo Senąjį ir Naująjį Testamentą, buvo susipažinęs su Liuterio mokymu, žinojo kas yra sektos.

– Pamačiau – sako Albina, – kad čia reikėjo ne pamokslauti, o bendrauti ir padėti jiems. Reikėjo bažnyčios ir kunigo. Religinės literatūros ir devocionalijų.

– Apie bažnyčią nedrįstame net svajoti, – sakė Golmanas. – Neleis. Juk Pavolgyje bažnyčias sugriovė. Ir Omske. Kad nors religinių paveikslų turėtume...

Albina prisiminė, kad jos dėdienė S.A. Giniūnienė prieš karą buvo šv. Kazimiero knygy-

no Kaune vedėja. Konfiskavus komunistams knygyną, vieną sandėlį pavyko nuo sovietų nuslėpti.

– Iš dėdienės palikimo religiniais paveikslais aprūpinome Sibiro vokiečius-tremtinius.

– Ar niekas jūsų nepersekiojo už bendravimą su jais? – teiraujosi.

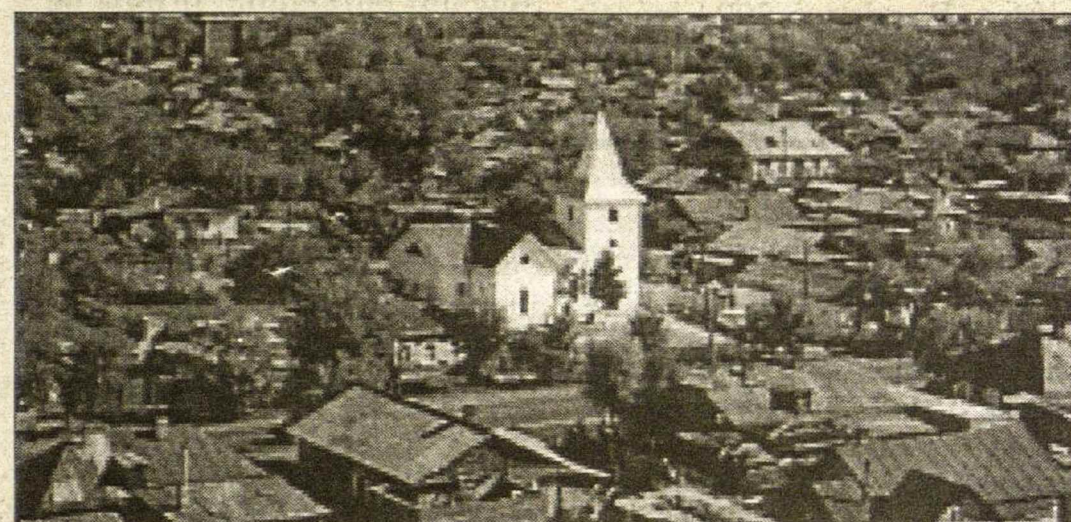
– Neklauskite! Net susiburti bendrai maldai buvo pavojinga, – pastebi Albina. – Mus sekė, ieškojo maldos organizatorių. Tai buvo „priešvalstybinė veikla“. Omske buvo suimtas kun. Antanas Šeškevičius, SJ. Paleistas iš kalėjimo jis ir toliau apaštalavo. Kartą, susirinkus žmonėms, įsiveržė saugumie-



Sesuo Bernadeta – Albina Giniūnaitė vienuolyno koplyčioje ir sode 2003 m.



Verbų sekmadienis Novosibirske. Vysk. J. Vertas – dešinėje pusėje, iš priekio



Sibiro Omsko vaizdas. Centre - naujoji šventovė, pastatyta 1996 m.

čiai. Kunigas išsoko pro langą, pasiekė autobusų stotį, bet ten jį areštavo. Nuteisė. Tikintieji buvo išgąsdinti, ir aš nesiryžau prašyti, kad rinktųsi didesniu būriu.

Ella Golman vienuolės supažindino su Omske gyvenančiu uoliu kataliku savo dėde Martynu Basgal. Jis altorėlį buvo iširengęs spintoje. Tėn buvo išdėlioti net kryžiaus keliai. Kam nors pasibeldus į duris, spintą užrakindavo. Kadangi už sienos gyveno smalsus vietinis žmogelis, garsiai melstis čia buvo neįmanoma. Kai mirė dėdės Martino žmona, jis melstis eidavo pas savo vaikus, kurių turėjo 4. Kartą dėdė Martynas pasakė: „Dabar, žmonai mirus, visas jėgas skirsiu bažnyčios atidarymui“.

– Tos minties nusitvėriau kaip siūlo galo, – prisimena Albina. – Palikau jam savo adresą, telefoną, sutarėme surasti 20 patikimų žmonių, kurie sutiktų pasirašyti prašymą įregistruoti religinę bendruomenę ir atidaryti maldos namus. Tokių žmonių vis tik pritrūko – vokiečiai baiminosi, kad jų tremtinių, vėl neišvežtų į Šiaurę...

Vakarinėje Omsko srities dalyje buvo Isyl Kulio rajonas ir Petropavlovsko sritis. Čia laukų platybės buvo įsikūrę

du dideli kolūkiai: Markenau ir Hofnunkstal.

– Prisimenu, – pasakoja Albina, – antroje gyvenvietėje buvo ilgos keturios gatvės. Ten gyveno tik viena rusų šeima, o visi kiti – vokiečiai katalikai ir protestantai. Čia gyveno ir konvertitė Ema Burgart su vyru. Ji buvo pasiryžusi kovoti, kad būtų atidaryta bažnyčia. Pas ją mane nuvežė Markas Golmanas.

Burgartų namuose, gražiausiame kambaryje – altorius. Baldai išnešti. Patiastas kilimas. Čia sekmadieniais žmonės renkas melstis. Visur ideali švara. Žmonės vėl nusprendžia rinkti prašymus dėl leidimo maldos namams atidaryti. Ema surinko.

Po to į Hofnunkstalį atvyko pats srities vykdomojo komiteto pirmininkas Jeriomenka su palydovais. Žmonės išklausinėjo, apžiūrino, plytų pažadėjo. Minėtas kun. A. Šeškevičius, SJ, tuo metu gyveno Lietuvoje, Gargžduose. Pas jį Albina dažnai nuykdavo pasitarti dėl pagalbos Omsko srityje gyvenantiems katalikams. Jis nusistebėjo, kodėl Albina palaiko ryšius su dėde Martynu, o ne su Ilja Šel, kuris yra pagrindinis Omsko tikinčiųjų vadovas ir pas kurį laikomas Šv. Sakramentas.

Nukelta į 11-tą psl.

MŪSŲ TĖVYNĖJE

SUMAŽĖJO GYVENTOJŲ

Statistikos departamento duomenimis, per balandžio mėnesį Lietuvoje sumažėjo 2,000 ir gegužės pradžioje joje gyveno 3,417 milijono gyventojų. Nuo metų pradžios dėl migracijos arba neigiamo natūralaus prieaugio gyventojų sumažėjo 8,400. Nuo sausio pradžios iki balandžio pabaigos 3,253 žmonių daugiau išvyko iš Lietuvos, negu atvyko. Į užsienio valstybes išvyko beveik 5,000, o į Lietuvą atvyko 1,720. Per keturis šiuo metų mėnesius gimė 9,850 kūdikių, o mirė daugiau kaip 15,000 žmonių.

DUJOS PIGESNĖS

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK) birželio 30 d. nustatė dujų, kurias parduoda "Lietuvos dujos", kainų ribas. Nuo liepos mėn. vartotojai, per metus suvartojantys mažiau kaip 90 kubinių metrų dujų, už jas mokės po 1,09 lito už kubinį metrą. Prieš tai galiojanti kaina buvo 1,13 lito. "Lietuvos dujos" dėl nustatytų, jos nuomone, nepagrįstai mažų kainų yra padavusi komisijai į teismą, numato, kad jos sudarys nuostolį. Teismui patenkinus "Lietuvos dujų" ieškinį, valstybė turėtų kompensuoti bendrovei negautas lėšas. Bendrovė 2004 metais uždirbo 67,7 mln. litų grynojo pelno – 9,5% daugiau negu 2003 m.

UOSTO PROBLEMOS

Seimo ekonomikos komitetas birželio 30 d. Klaipėdoje tarėsi apie uosto nekonkurencingumą, nusileidžiant latviams ir estams. Taip pat aiškintasi, ar pagrįstai skundžiasi krovo firmos dėl didelių rinkliavų ir neskaidrios investicijų programos. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos generalinis direktorius Sigitas Dobilinskas teigė, jog investicijų programa vykdoma, lėšos naudojamos pagal vyriausybės ir susisiekimo ministerio patvirtintą tvarką. Pastaraisiais metais investicijos į uostą yra didesnės negu jų pajamos, uosto apyvarta palaikoma arti metinės 20 mln. tonų ribos. Šiemet planuojama 22 mln. tonų krova ir 169 mln. litų investicijų. Uostas plečiamas iš uždirbtų ir paskolų lėšų, todėl greitai patenkinti firmų poreikių neįmanoma, rašo *Lietuvos žinios*. Dešimtadalį uosto biudžeto sudaro pajamos iš žemės nuomos, devynias dešimtąsias – rinkliavos. Kituose uostuose santykis kitoks, todėl ten rinkliavų dydis mažesnis, bet krovos kaina – didesnė.

GELEŽINKELIAIS PIGIAU

Trečius metus iš eilės bendrovė "Lietuvos geležinkeliai" nuo liepos 1 iki rugpjūčio 31 d.d. teikia 50% nuolaidą nuo 10 iki 25 metų amžiaus jauniui, keliaujančiam vietinio susisiekimo traukinių antrąja ir trečiąja klase. Dažniausiai jauni žmonės traukiniais keliauja į Vilnių, taip pat iš Klaipėdos nemažai važiuoja į Telšius, Plungę. Iš kitų Lietuvos miestų jaunimas vasarą traukiniais vyksta į pajūrį. Per

mokslo metus studentams taikomos 50% nuolaidos. Perkantiems bilietus į abi puses už atgalinį taikoma 15% nuolaida. 6-10 žmonių grupė grupinį traukinio bilietą gali nusipirkti su 10% nuolaida. Į užsienį keliaujantiems nuolaidų dar nėra.

LEIDIMAI GARIŪNUOSE

Vilniaus miesto savivaldybė nutarė iki 2006 m. balandžio pratęsti š.m. liepą pasibaigiančius prekybos leidimus kioskams, stovintiems šalia Gariūnų turgavietės. Savivaldybė pasiūlo galimybę anksčiau nutraukti sutartį, jei bus paskelbtas konkursas dėl Gariūnų turgavietės atnaujinimo. Dabar Gariūnuose prekiauja 214 kioskų, dar 27 kioskai, su kurių savininkais nėra sudarytos prekybos sutartys, bus iškelti. Savivaldybė ketina turgavietę kuo greičiau tvarkyti, rengia ir Kalvarijų turgavietės remonto pasiūlymus.

PIGESNĖS VIZOS

Nuo liepos 1 d. abiejų valstybių piliečiai už dokumentų pateikimą Lietuvos arba Gudijos vizai gauti mokės mažesnę mokestį. Vienkartinių ir dvikartinių tranzitinių vizų mokestis sumažintas iki 5 eurų, o už daugkartinę – iki 25 eurų. Sprendimą dėl vizų išdavimo pareigūnai priims ne ilgiau kaip per tris dienas ir be papildomo mokesčio už skubumą. Terminas gali būti pratęstas iki penkių dienų tik išskirtiniais atvejais. Lietuvos piliečiai vizas sumažintu mokesčiu gali gauti tik per Gudijos ambasadą Vilniuje, skelbia DELFI.

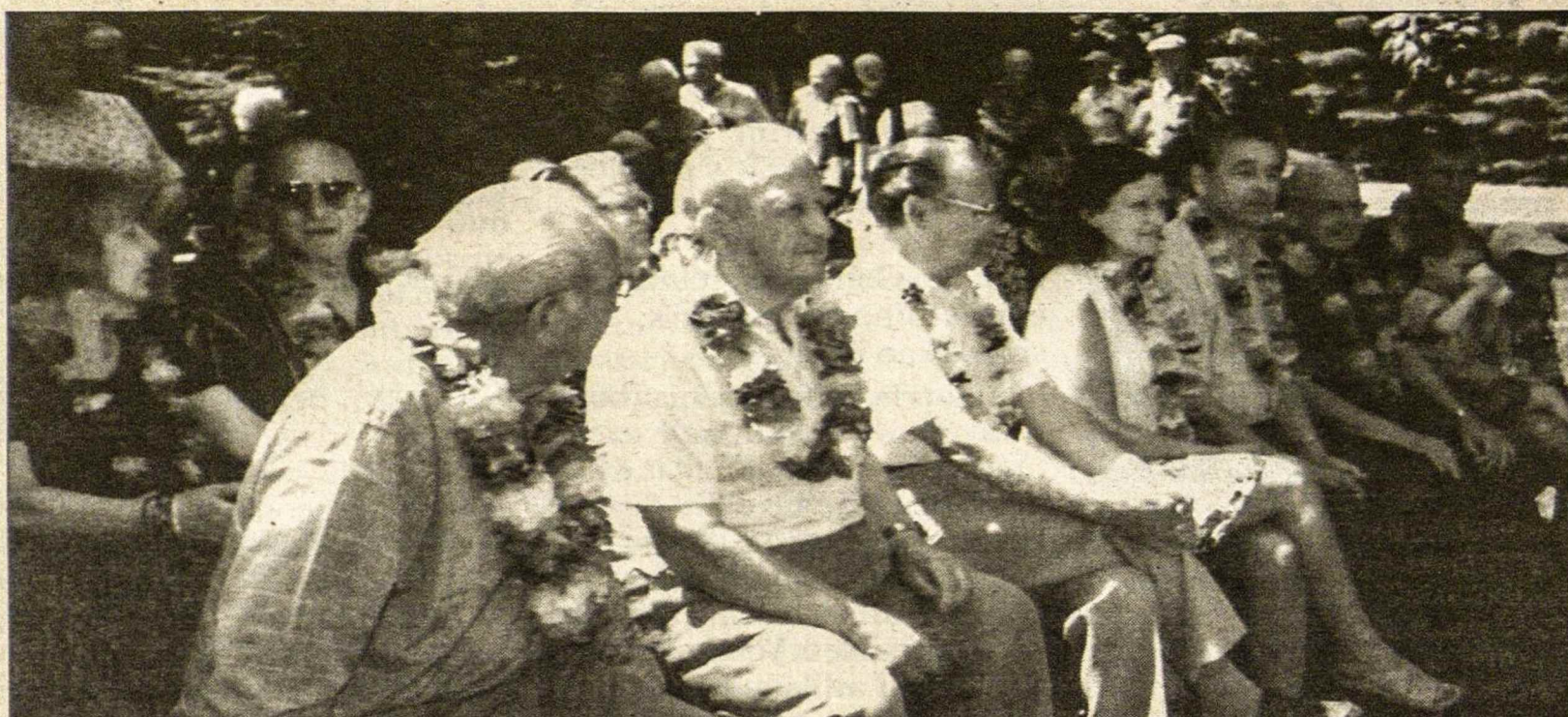
DAUGĖJA SKUNDŲ

Per praėjusius metus Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba gavo 57 skundus ir atliko 17 tyrimų savo iniciatyva, o vien per šiuo metų pusmetį jau yra gauti 98 skundai. Iš viso nuo tarnybos veiklos pradžios 1999-2004 metais buvo gauti 325 skundai bei dar atlikti 85 tyrimai savo iniciatyva. Kontrolierės patarėjos teigimu, 50% šiomet gautų skundų yra dėl amžiaus diskriminacijos (pensioninkų, atleidžiamų iš darbo) ir diskriminacija dėl lyties. Kontrolierė gali siūlyti pažeidėjui nutraukti diskriminuojančius veiksmus arba įstatymų numatyta tvarka taikyti administracinę baudą, kuri gali siekti 100-2000 litų. Daugėja moterų, besiskundžiančių dėl mažesnio negu vyrų darbo mokesčio, blogesnių darbo sąlygų, seksualinio priekabiavimo darbe.

MINISTERĖ APDOVANOTA

Žemės ūkio ministerei, Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos vadovei Kazimierai Prunskienei viešnagės Sankt Peterburge metu birželio 7 d. buvo suteiktas Tarptautinių asmenybių rūmų ordinas už "didelį asmeninį indėlį į tarptautinę ekonominę, socialinę ir kultūrinę plėtrą" ir kunigaikštienės titulus, skelbia DELFI. Titulas suteikiamas nuo 1832 m. pagal Rusijos patriarcho turimą knygą. Sovietmečiu ši praktika buvo nutraukta. RSJ

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE



Ontario Vasagos ir apylinkių pensininkų klubo gegužinėje dalyviai sveikina Jonus ir Jones birželio 21 d. papuošdami dirbtinių gėlių vainikais

Nuotr. K. Poškaus

Joninių naktis

*Ažuolų vainiką vasara nupynė
Trumpai stebuklingai švento Jono nakčiai,
Jonvabalius barsto girių papartynuos
Susirinkę laumės – ilgaplaukės grakščios.*

*Po Lietuvos pievas šiandakt vaikšto Dievas,
Kiekvienam žiedely jo šviesos galia,
Jaučia gamtos virsmą ir akmuo, ir ievos,
Žemei šiandakt siųstą Viešpaties valia.*

*O ant aukšto kalno, ant gimtinių delno,
Lyg paparčio žiedas švytintys laužai,*

*Atskraidina vėjas dainos posmą švelnų,
Gaiviai rasą supa tėviškės beržai.*

*O prieš aušrą vėlei nerami Pramotė
Ūbaus, šauks papieviais, taip, kaip visada,
Kad surinktų rasą į dangaus qsojį
Rasų nakties deivė – dyvina Lada.*

*Trumpą, stebuklingą švento Jono naktį,
Kai paparčio žiedas širdyje žydės,
Leisk gražiausią sakmę dar kartą pasekti,
Saugomą Prabochių uždegtos žvaigždės.*

Zita Čepulytė, Vilnius



Kanados ateitininkai, dalyvavę jubiliejinėje stovykloje "Dainavoje", Manchester, MI, birželio 30 - liepos 4 d.d. su ateitininkų federacijos pirm. Liutauru Serapinu (viduryje) ir buisia torontiete, viena iš stovyklos rengėjų ses. Margarita Bareikaite (2-ra iš k.)

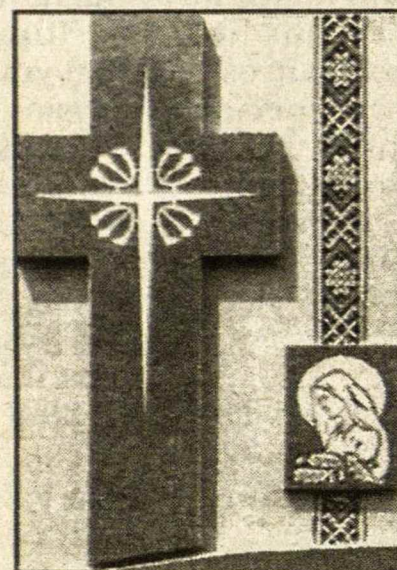
SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patamaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7



Turiu keturias geras priežastis, dėl ko negeriu svaigalų: mano galva yra aiškesnė, mano sveikata geresnė, mano širdis lengvesnė ir mano piniginė sunkesnė.
(Guthrie)

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas
(905) 383-1650

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2



Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklapis: www.homesgeorgianbay.com

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI ĮSISIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA



- ▶ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ▶ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ▶ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ▶ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ▶ STERILŲS IRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Lietuvių šventovė tebėra pavojuje

Rašo Bostono Švento Petro parapijos klebonas

Kai 2003 m. liepos 30 d. vyskupas Sean Patrick O'Malley buvo įvesdintas Bostono arkivyskupijos arkivyskupu, jis priėmė pareigas, kurias mažai kas pasaulyje būtų sutikęs ir sugebėjęs eiti. Tuo metu arkivyskupija išgyveno dvasinės bei finansinės krizės skaudžias pasekmes. Jis savanoriškai priėmė Jo Šventenybės Jono Pauliaus II pasiūlytas pareigas, norėdamas tarnauti Bažnyčiai. Kaip ganytojas, jis turėjo globooti avis, pažeistas kunigų seksualinių piktnaudžiavimų. Nusivylę tikintieji pilnai nesuvokė, kiek tai arkivyskupijai kainavo.

Arkivyskupas O'Malley priėmė patarimą, kad reikia nedelsiant veikti. Jis įrodė savo ryžtą, tuoj pat parduodamas arkivyskupo rezidenciją ir kartu maždaug du trečdalius žemės, ant kurios stovi seminarija ir arkivyskupijos tarnybų pastatai. Jis pasirinko gyventi Švento Kryžiaus katedros klebonijoje, kuri seniai nemontuota.

Susitaręs be teismo dėl ieškinio už tariamus seksualinius piktnaudžiavimus, jis netrukus turėjo padaryti sprendimus, liečiančius arkivyskupijos pačią infrastruktūrą. Todėl reikėjo atsisakyti kai kurių bažnytinių pastatų, nes arkivyskupija nebegalėjo visų šventovių išlaikyti dėl finansinių priežasčių ir dėl kunigų stygiaus. Svarstant kurias parapijas uždaryti, jis pranešė arkivyskupijos parapijiečiams, kad tokios aukos bus reikalingos arkivyskupijos gerovei ir kad turime atsižvelgti į visumą kaip arkivyskupiją, o ne atskirų parapijų vienetus.

Netrukus buvo paskelbta,

kad Švento Petro lietuvių parapija South Bostone bus uždaryta. Aš norėčiau pabrėžti, kad uždarymo nutarimas nebuvo taikomas vien Šv. Petro lietuvių parapijai, bet taip pat aštuoniasdešimt dviem kitoms parapijom. Arkivyskupas pats pirmasis prisipažintų, kad nutarimo procesas ir vykdymas nebuvo idealūs. Tryliką mėnesių po uždarymo pranešimo buvo paskelbta, kad vyskupas susilaikys neribotam laikui nuo uždarymo datos skelbimo.

Per tuos tryliką mėnesių paramą Šv. Petro lietuvių parapijai pareiškė įvairios grupės ir atskiri asmenys. Keturias dienas prieš oficialų pranešimą, kad arkivyskupas ketina uždaryti parapiją, prelatas Edmundas Putrimas arkivyskupui O'Malley asmeniškai įteikė Jo Eminencijos kardinolo Audrio Bačkio laišką, skatinantį arkivyskupą persvarstyti savo sprendimą ir neuždaryti parapijos. Su prašymais leisti parapijai gyvuoti kreipėsi ir Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas, Lietuvos seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, Massachusetts valstijos Atstovų rūmų narys Brian Wallace, Bostono miesto tarybos narys Jim Kelley, Lietuvos vyčių organizacija, Šv. Petro parapijos draugų organizacija ir kt.

Tame trylikos mėnesių laikotarpyje taip pat arkivyskupui O'Malley buvo pareikšta daug kritikos dėl jo nusprendžio uždaryti Šv. Petro parapiją. Tarp kitko, arkivyskupas buvo kritikuojamas sakant, kad jam nesvarbi Bostono apylinkių lietuvių bendruomenė. Nepaisant to, jis išdrįso aplankyti Šv. Petro

lietuvių šventovę 2004 m. gegužės 8 d. Šiluvos Marijos šventės proga, keturias dienas prieš parapijos šimto metų jubiliejaus šventę.

Nuo to vakaro arkivyskupas turėjo laiko persvarstyti savo sprendimą. Jis dar pasikvietė į pagalbą pertvarkymo komitetą, sudarytą daugiausia iš pasauliečių, kurie buvo prašyti, atlikus nešališkus tyrimus, išreikšti savo atvirą nuomonę apie parapijų uždarymą. Šis komitetas pateikė rekomendaciją, kad uždarymo data Šv. Petro lietuvių parapijai nebūtų nustatyta neribotam laikui. Pagirtinas arkivyskupo nusprendis priimti komiteto rekomendaciją ir duoti Šv. Petro lietuvių parapijai daugiau laiko bei nevykdyti savo nusprendžio be papildomo apsvaistymo.

Arkivyskupas O'Malley seka Dievo pašaukimą stengdamasis kuo geriausiai atlikti savo uždutį su tais "įrankiais", kurie jam buvo suteikti. Panašų pašaukimą turi ir visi krikščionys. Šiuo metu Bostono arkivyskupijoje tokių "įrankių" arkivyskupui nėra daug. Aš viliojau, kad visi, kurie kritikuoja jo veiksmus, praleis tiek pat laiko ir sveikatos besimeldami už arkivyskupą, nes didžiulis darbas jo dar laukia pertvarkant arkivyskupiją. To darbo niekas kitas nenori.

Jeigu iš tikrųjų Bažnyčia yra viena, šventa, visuotinė ir apaštalinė, tai ne tik jis yra vertas maldų: katalikų pareiga yra melstis už jį ir visus Bažnyčios vadovus.

Kun. Steponas Žukas
Bostono Šv. Petro lietuvių
parapijos klebonas

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvos ambasadorius Vašingtone V. Ušackas birželio 2-4 d.d. dalyvavo Mičigano valstijos verslo konferencijoje Machinac saloje. Jis konferencijos dalyvius supažindino su Lietuvoje daroma ūkine pažanga, pažymėdamas, jog Lietuva pasižymi pastovia politine aplinka ir geromis investicijų bei turizmo galimybėmis. Ragino amerikiečius verslininkus pasinaudoti 6-9 nuosimčiais augančia ekonomika – tai esąs vienas didžiausių augimų Europoje su mažiausia mokesčių našta. Taipgi ir darbo jėga palyginti esanti nebrangi. Birželio 3, penktadienį, Lietuvos ambasadorius garbei buvo surengtas priėmimas, o kitą dieną ambasadorius Ušackas susitiko su Mičigano valstijos gubernatore J.M. Granholm, taipgi ir su "American Axle & Manufacturing Inc." įmonės steigėju bei vadovu R.E. Dauch, artimiausiu laiku ketinančiu investuoti vienoje Vidurio Europos valstybių. Verslo konferenciją organizavo Detroito prekybos rūmai. Joje dalyvavo Mičigano valstijos valdžios atstovai, daugiau kaip 1000 verslininkų iš vieno didžiausių Mičigano bendrovių. (Draugas, 2005 m., 111 nr.)

Vokietija

Vokietijos Lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas įvyko paskutinį gegužės mėn. savaitgalį Annerberg namuose, Bad Godesberg vietovėje. Jame dalyvavo nemažas lietuvių jaunimo būrys. Programa pradėta šeštadienį, gegužės 28, Lietuvos radijo korespondentės Vokietijoje L. Žilaitytės-Mayer paskaita apie praktinės žurnalistikos kelius ir klystkelius, jos reikšmę bei poveikį visuomenei, iškraipytą spaudos laisvės sampratą, ypač slegiančią jaunas demokratines visuomenes. R. Šileris išplėtė šią temą ir kalbėjo apie žurnalistinio darbo etiką, remdamasis "Žurnalisto ir leidėjo etikos kodeksu" bei vokiečių spaudos kodeksu "Publizistische Grundsätze". Sekmadienio rytą suvažiavimą apylankė Lietuvos ambasadorius Berlyne E. Ignatavičius, pasveikino suvažiavimą ir paprašė dalyvauti ambasados sušaukimuose. Išvykus ambasadoriui, suvažiavimo dalyviai kalbėjosi apie kitais metais įvyksiantį jaunimo kongresą Kanadoje, taipgi dalinosi išpuodžiais iš praėjusių suvažiavimų, ir išsirinko Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos valdybą: pirm. A. Šiugzdinis, vicepirm. Gaurilčikas, sekr. S. Loiter, išd. A. Damijonaitis, ryšių atstovė su visuomene A. Malinauskaitė, spaudos atstovė G. Paulauskaitė, lėšų telkimas – J. Patackaitė. (Vokietijos LB valdybos inf.)

Šių metų pradžioje Baltiečių draugija Vokietijoje pažymėjo savo 50 metų sukaktį. Ji buvo įsteigta 1955 m. Jos tikslas – skleisti žinias apie Baltijos kraštus, jų kultūrą,

istoriją ir dabartį. Draugija jungia estus, latvius, lietuvių ir jiems prijauniančius vokiečius. Kasmet Liubneburge vyksta mokslinės konferencijos. Nuo 1965 m. yra leidžiamas ir žurnalas *Mitteilungen aus baltischem Leben*. 1956-1961 metais Stuttgarte, Bremene, Miunsteryje ir kituose miestuose surengtos kultūros dienos. Iš lietuvių draugijoje veiksmingiausiai reiškęsi V. Banaitis, J. Bataitis, dr. A. Gerulis, dr. J. Norikaitis, dr. P. Rėklaitis ir kt. (Vokietijos LB informacija)

Ispanija

Šio krašto LB atstovai skundžiasi, kad jiems labiausiai trūksta mokytojų ir lietuviškų vadovėlių. Kai neseniai Ispanijoje lankėsi Lietuvos prezidentas V. Adamkus, su juo susitiko LB atstovė L. Paulauskaitė ir išreiškė prezidentui bendruomeninius rūpesčius. Šiuo metu Ispanijoje veikia kelios lietuviškos mokyklėlės, kurias lanko 200 vaikų. Tikimasi rudenį sulaukti 300 mokinių. Šiose mokyklose be jokio atlyginimo darbuojasi šeši mokytojai, kurių, žinoma, neužtenka. Trūksta vadovėlių, kurių tikimasi gauti iš Lietuvos. Lietuvos užsienio ministerijos duomenimis, Ispanijoje gali būti apie 50,000 lietuvių, daugiausia susitelkusių pietinėje Ispanijoje. Jų taipgi daugiausia dirba žemės ūkyje ir dažniausiai nelegaliai. Pasak Lietuvos ambasadoriaus M. Laurinkaus, 7,700 Lietuvos piliečių jau yra gavę leidimus dirbti. Ispanijos lietuviai pageidauja, kad būtų šiame krašte paskirta kultūros atstovė (atašė). Pasak prezidento V. Adamkaus, emigracija vyko visais laikais ir per jėgą jos nebus galima sustabdyti. Lietuvos valdžia privalo sukurti Lietuvoje tokią gerovę savo žmonėms, kad nekiltų noras palikti kraštą. (BNS)

Švedija

Atvykėliai iš Lietuvos vėl šiame krašte padarė žiaurų nusikaltimą. Švedijos spaudoje mirgėjo straipsniai apie šešis lietuvius (nuo 20 iki 30 metų), kurie išprievartavo 15-kos metų mergaitę. Nusikaltimas įvyko viename Stokholmo priemiestyje. Policijai teko išlaužti į namą, kuriame buvo su mergaite užsidarę šeši vyrai. Bute policininkai rado daug vogtų daiktų – daugiausia garso aparatūros. Nukentėjusi mergaitė (ne lietuvė) buvo atvažiavusi pas draugus. Ji su lietuviais susipažino miesto centre ir su jais nuvažiavo į jų nuomojamą butą. Ji čia buvo vašinama alkoholiniais gėrimais, išprievartauta ir dar mušama. Nukentėjusiai pavyko nešiojamu telefonu prisišambinti policijai. Policija šiame bute dar rado lietuvių moterį. Pastaroji buvo sulaukta už vogtų daiktų slėpimą. Pasak policijos, ši moteris ir šeši vyrai veikė kaip organizuotų nusikaltėlių grupė. (Mūsų pastogė, 2005 m., 19 nr.)

J.A.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd.pal.čekių sąsk. iki .0.75%
santaupas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius1.50%
180 dienų indėlius1.55%
1 m. term. indėlius2.50%
2 m. term. indėlius2.75%
3 m. term. indėlius3.00%
4 m. term. indėlius3.40%
5 m. term. indėlius3.85%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.2.50%
2 m. ind.2.75%
3 m. ind.3.00%
4 m. ind.3.40%
5 m. ind.3.85%

PASKOLAS

Asmeninės nuo4.70%
nekiln. turto 1 m.4.70%

• Nemokami čekių sąskaitų
apmokėjimai

• Narių santaupos
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

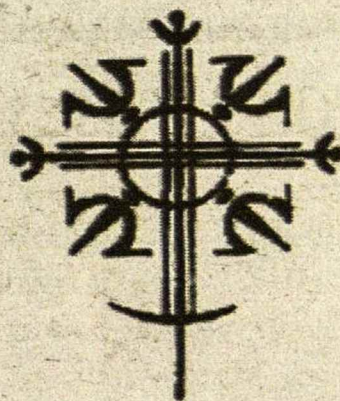
LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING &
APPLIANCES

Skambinti

R. Jareckul

Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)



"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**Lougheed Funeral
Home**

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

VYTAUTAS KUTKEVIČIUS

Po Pirmojo pasaulinio karo nepriklausomybę išsikovo-
jusioje Lietuvoje jaunimas



Pr. Bastys

veržte veržėsi į mokslą, jautė nepaprastą potraukį šviestis ir lavintis. O karo ir okupantų nuikotame krašte visko stigo. Nebuvo ir vaikams skirtos periodikos. Pagaliau 1920 m. pasirodė pirmas žurnalas vaikams *Žiburėlis*. Ir mažieji skaitytojai, ir suaugusieji grožėjosi jo nuotaikingomis iliustracijomis, su malonumu skaitė sklandžią, vaizdingą kalbą parašytus kūrinėlius.

Tačiau ne vieną stebino, kad žurnalas leidžiamas ne laikinojoje sostinėje Kaune, ne kokiame didesniame apskrities centre, o Raseinių apskrities atokiausio valsčiaus miestelyje – Jurbarko. O *Žiburėlis* čia suspindo todėl, kad atsirado žmogus, pilnas kūrybinės energijos ir mylėjęs vaikus. Tas žmogus buvo mokytojas Antanas Giedraitis-Giedrius. Labai stigo bendradarbių. Nemažą dalį žurnalo nuolat teko užpildyti pačiam A. Giedraičiui-Giedriui, pasirašinėjančiam bent penkiais slapyvardžiais. Visą laiką jis skatino ir kitus – ypač kolegas pedagogus – išbandyti literatūrinę plunksną,

o savo kūrinėlius, nors ir nebrandžius, pateikti *Žiburėliui*. Tarp kitų atsirado ir bendradarbis, kuris savo išspausdintus kūrinėlius pasirašinėjo slapyvardžiu „Pr. Imsrys“. Tai buvo Pajurbarkės kaimų mokytojas Pranas Bastys.

Jis gimė 1905 m. birželio 3 d. netoli Jurbarko, abipus vingrios Imsrės išsidėsčiusiame Geišių kaime. Prano vaikystės upė Imsrė liko neužmirštama jam visam gyvenimui. Gal todėl savo literatūrinio slapyvardžio ir pasirinko šios vaizdingos upės pavadinimą – pasivadino Imsriu. Anksti Pranas pajuto žinių troškimą ir meilę knygai. Tačiau mokykliniai metai jo daliai išpuolė labai sunkūs – vyko Pirmasis pasaulinis karas, liejosi kraujas, stigo duonos. Per didelį ryžtą Pranui pavyko baigti Skirsnemunės pradžios mokyklą. Labai norėjo mokytis toliau. Ir laimei – 1918 m. rudenį Jurbarko įsisteigė progimnazija. Joje baigęs antrą klasę, Pranas persikėlė į Raseinius, kur 1925 m. pavasarį baigė gimnaziją. Besimokant gimnazijoje, Praną vis labiau patraukė literatūra, ypač poezija. Pabandė ir pats eiliuoti, rašyti vaizdelius. Savo buvusio mokytojo A. Giedraičio paskatinamas, jis vis drąsiau bandė kurti. Kai kuriuos kūrinėlius – eilėraščius ir vaizdelius – nusiuntė į Brukliną, į išeivių leidžiamą laikraštį *Vienybė*. Laikraščio puslapiuose ima vienas

Vaikų literatūros kūrėjas

Prano Basčio-Imsrio šimtosioms metinėms

po kito pasirodyti iš po gimnazisto plunksnos išplaukę kūrinėliai. Jaunuoliui tai didelis paskatinimas.

Baigęs gimnaziją, Pr. Bastys norėjo studijuoti neseniai įsikūrusiame Kauno universitete, deja, nesitikėdamas rimtesnės paramos iš namų, nutarė keletą metų pamokytojauti. 1925 m. vasarą jis baigė pedagoginius kursus Marijampolėje ir nuo rudens ėmė mokytojauti. 1925 m. A. Giedraitis ėmė leisti kitą vaikams skirtą žurnalą *Saulutė*. P. Bastys tapo vienu iš aktyvesnių jo bendradarbių. Dažname numeryje pasirodydavo jo tai eilėraštis, tai vaizdelis ar pasaka. Su A. Giedraičiu jis palaikė glaudžius ryšius net mokytojaudamas Kretingos apskrities pradžios mokyklose. Jaunieji skaitytojai su nekantrumu laukdavo naujų kūrinėlių, kurių autorius pasirašydavo Prano Imsrio slapyvardžiu.

1932 m. vaikai paėmė į rankas gražiai išleistą P. Basčio-Imsrio skambių eilėraščių rinkinį *Tra-lia-lia*.

Ivairiose pradžios mokyklose išdirbęs gerą dešimtmetį, jis pagaliau įstojo į Kauno Vytauto Didžiojo universitetą, kur Humanitarinių mokslų fakultete studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą, pedagogiką, klau-

sė socialinių ir politinių mokslų paskaitų. Paskum jis kurį laiką dirbo Kauno apygardos darbo inspektoriumi. Nepamiršo jis ir kūrybos – jo eilėraščiai ir prozos rašiniai vis pasirodydavo vaikų žurnaluose *Žiburėlyje*, *Genyje* ir kitur.

Užgriuvusių okupacijų ir karo metus P. Bastys išgyveno sunkiai tiek dvasiškai, tiek materialiai. 1944 m. vasarą atsiritant frontui į Lietuvą, jis paliko gimtinę ir beveik pėsčiomis galų gale pasiekė Hamburgą. Vėliau jam teko pagyventi įvairiose „perkeltųjų asmenų“ stovyklose Vokietijoje. Ir tose stovyklose jis neužmiršo savo jaunųjų skaitytojų. Detmolde „Tremtinių žodžio“ leidykla išleido jo eiliuotą pasaką *Vilkas meškeriotojas*, meniškai iliustruotą H. Naruševičiūtės-Žmuidzinienės. Tėvynę praradusiems mažiesiems ši knyga buvo kaip saulės blyksnis niūrioje padangėje. Kai pokaryje Vokietijoje A. Giedraitis-Giedrius atgaivino vaikams skirtą žurnalą *Saulutę*, P. Bastys vėl jame aktyviai bendradarbiavo.

1947 m. P. Bastys iš Vokietijos persikėlė į Angliją. Po 5-rių metų – 1952 m., – jis išvyko į Kanadą ir apsisitojo Toronto mieste. Toliau bendradarbiavo mūsų išeivių vaikams leidžia-

muose periodiniuose leidiniuose *Eglutėje*, *Vieversėlyje*, *Tėviškėlyje*. 1953 m. Čikagoje buvo išleistas P. Basčio-Imsrio eilėraščių vaikams rinkinys *Gimtaisiais takeliais*, iliustruotas dailininko V. Vijeikio.

Po keliolikos metų – 1968 m. – Klyvlande išleistas jo jaunajam skaitytojui skirtas eilėraščių rinkinys *Tėviškėlė aš regiu*, papuoštas A. Vektorytės piešiniais. Beveik kiekviename posme jaučiamas gimtojo krašto ilgesys, gausiai panaudoti tautosakos motyvai. Jo eilėdara tradicinė: simetriški ketureiliai posmai. P. Basčio-Imsrio eilių tekstais kompozitoriai Juozas Bertulis, J. Gaubas, P. Matekūnas ir kt. yra sukūrę dainų. P. Bastys su kitais 1976 m. suredagavo leidinį *Toronto lietuvių namai, 1951-1976*. Kaip aktyvus spaudos bendradarbis jis buvo įstojęs į išeivijoje atsikūrusią Lietuvos žurnalistų sąjungą, buvo išrinktas LŽS kontrolės komisijos nariu. Jis aktyviai darbavosi LŽS Toronto skyriaus veikloje. Mėgo ir fotografuoti, vertino foto meną.

Pranas Bastys-Imsrys 1977 m. gegužės 27 d. mirė Toronte, kur ir palaidotas. Nors kuklų, bet gražų indėlį jis įnešė į lietuvių vaikų literatūrą.

Nesilankstant prieš vėjus

VLADAS BURAGAS

*Tu – vienintelė mano paguoda,
Tau, tik Tau aš meldžiuos;
Tiesi ranką, kai dienos pajuodę,
Prašau pagalbos keliuos...*

*Niekada, niekada dar nebuvo,
Kad paliktum mane nevilty;
Patikėk, šiandien ašaros srūva,
Nuraminki, padėk, nes gali.*

*Neprašai atsiklaupiti nei melstis,
Bet Tau Viešpaties maldą kalbu,
Esi mano gyvenimo ramstis
Tarp naktų ir dienų rūškanų.*

Šios eilutės poetės Vlado Banilytės-Kvedarienės devintojo poezijos rinkinio tikrai galėtų pasitarnauti ir savotišku jo epigrafu. Nors knyga parašyta, kaip jau priimta sakyti „poetų ceche“, vienu plačiu nuoširdžios plunksnos mostu – sau ir artimiesiems, tačiau ji yra skiriama ne tiek konkretiesiems giminy-

tės ryšiams, kiek giminingoms dvasinio polėkio sieloms.

Pajutus poetiškos sielos virpesius, nelengva kalbėti apie pačią autorę.

Daugiaplanės, meniškos ir moteriškai trapios asmenybės savasties ištakų reikėtų paieškoti ryškiuose jos gyvenimo tarpsniuose, kuriuos bando nusakyti medicinos mokykla, vakarinė dramos studija, pedagoginis institutas ir kantrūs mokyklos lituanistės darbo metai Vilnijos krašte. Už kiekvieno taupiai įvardinto laikotarpio slypi taip niekada ir nesusilpnėjęs bendravimo su aplinkiniais – iš širdies į širdį! – potyrių gelmė, kuri ir tampa gimstančių eilėraščių šerdimi.

Nėra paslaptis tai, kad autorės asmeninio gyvenimo ašis Lietuvoje yra nubrėžta per gimtuosius Aukštelkus, per Molėtus – iki pat Taikos gatvės Vilniuje. Taigi meilė Aukštaitijai ir Vilnijos kasdienybė turėjo ilgai maitinti poetės Vlado kūrybos ištakas. Bet atrodo, kad laikas, garsas ir spalva išlieka krikščioniš-

trapaus, jausmais atausto pasaulio pagrindiniais metmenimis, o slėpiningos kūrybos kontrapunktus nusako netgi patys knygų vardai – *Vestuvinė tėvų nuotrauka*, *Su Tavim* (abi 1996 m.), *Lemtis*, *Kryžkelė*, *Ne mano nuotrauka...*, *Rudeninių klevų žydėjimas*, *Pergalė*, *Tyloj...*

Beje, nuotrauka kaip amžinybei suakmenėjusi lemties akimirka čia dažnai pasitarnauja ne tik kaip poetinis laiko lašelio įvaizdis, bet ir tampa savotišku eilėraščių papildu, suteikiančiu poezijos rinkiniams iki pat paskutinio puslapio neištrinamą dokumentikos išpūdį, nesunkiai pajuntamą kraštotyros ir paprasčiausio žmoniškumo dvelksmą.

Tik negaishkime laiko ieškodami rinkinio *Prieš vėjus* blizgiose prašmatnių knygynų lentynose. Ir ne todėl, kad ten gūžtas susisukę dažnai nuo bedvasio marazmo ar svetimybų išpampę poligrafiškos išmoneš vertalai, ne, – prieš tuštybių mugės vėjus nesilankstanti autorė tiesiog nepripažįsta pigaus (kartais su tokiomis vergiškomis nuolaidomis!) sielos išpardavinėjimo.

Banilytė-Kvedarienė, Vlada, PRIEŠ VĖJUS.
Eilėraščiai.



Lietuviškų tautinių šokių puoselėtojos, susitikusios Toronto „Gintaro“ 50-mečio šventėje š.m. pavasarį. Iš kairės: Hamiltono tautinių šokių ansamblio „Gyvataras“ steigėja Genovaitė Breichmanienė, Toronto lietuvių jaunimo ansamblio „Gintaras“ vadovė Rita Karasienė, choreografė doc. Laimutė Kisieliene Nuotr. K. Poškaus

Karalius Mindaugas

*Jis pats nusiėmė karūną. Vakaras kvepėjo
geltonais liepžiedžiais. Pavargusia ranka
nuskynė vieną ir nustebo: žiedas
taip pat puikavos karūna! Ką
turėjo šitai reikšti: gal išskirtinumą,
o gal akimirka, kuri tau primena,
kad teks už viską atsisteisti –
už viską – net už tirpstantį tarp pirštų
žiedą,
už viską – greit, be nuolaidų, be galimybių
išsiderėti palankesnę laiką
ar sąlygas... Ir vis dėlto šurpi
ne šita prievolė, o kylantis maištingas
nenoras susitaikyti su būtinybe!*

Robertas Keturakis



Lietuvos karalius Mindaugas - energingas ir ryžtingas, dažnai net brutalus (piešinys iš A. Gvagninio kronikos)

Dailininkės Arbaitsės fotografijos

DANUTĖ PETKEVIČIŪTĖ

Lietuvos rašytojų sąjungoje Vilniuje 2005 m. gegužės 31 dieną duris atvėrė koloristikos ir gamtovaizdžių dailininkės, grafikės, knygų iliustratorės, tekstilės darbų žinovės Rasos Arbaitsės fotografijų paroda.

Gabioji menininkė, pasireiškusi įvairiopa dailės veikla, jau yra žinoma savo įdomiais darbais. Pradžioje ji studijavo dailę privačiai, vėliau baigė Kalifornijos valstijos universitetą Long Beach. Jau yra surengusi per 18 asmeninių parodų. Šalia pagarsėjusių grafikos ar iliustracinių darbų yra sukūrusi pano, sienų tapybos kompozicijų, estampų. Fotografija – nauja jos darbo sfera, dar vienas pastabas ir grožiui jautrus žvilgsnis į pasaulį.

Nesinorėjo pirmu sakiniu pristatyti ją kaip dukrą žymių tėvų, su kuriais dažnai yra lyginama, tarsi pasveriamą. Mano manymu, ji labai savarankiška, brandi ir savita asmenybė, nepaisant, kad yra garsaus architekto Edmundo Arbo ir ne mažiau žinomos rašytojos Alės Rūtos jaunesnioji duktė. Vis tik įgimtą kūrybos kibirkstėlę, matyt, yra gavusi iš jų. Tą kibirkstėlę ugdė ir puoselėjo savyje iš mažens ir šandien gali be išlygų atsistoti greta iškilių kūrėjų.

Parodos atidaryme dailininkė trumpai papasakojo apie save, savo darbus, apie meilę Lietuvai, dėkojo susirinkusiems. Ji pranešė, kad fotografuoti pradėjo prieš penkerius metus, laisvalaikiu, kai drauge su tėvu buvo atvažiavusi į Lietuvą paviešėti. Tad ir ši fotografijų ciklą pavadino *Lietuva – tėvų žeme*.

Aptardamas parodą, literatūros kritikas Valentinas Sventickas dailininkės foto paveikslus lygino su Alės Rūtos proza, surasdamas juose bendrų motyvų, dvasinės panoramos įžvalgų, Lietuvos kaimo raiškos, jos ištakų. Kalbą pasakė ir kitas ne mažiau žymus literatūrologas Vitas Areška. Išigilinęs į dailininkės kūrybos visumą, nuotraukose jis ieškojo sąsajų su kitais Rasos Arbaitsės darbais, ypač grafikos, įdomiai čia rodomas fotografijas traktavo, interpretavo, išskeldamas koloristikos dėmenis, kontrastų priešpriešas, kompozicijų matmenis.

Tautodailininkė Palmira Damijonaitienė, garsi lietuviškų juostų audėja, apjuosė menininkę gražiausia tautine juosta. Dailininkę sveikino ir kiti visuomenės atstovai, meno gerbėjai, draugai ir pažįstami.

Nesu dailės žinovė, nei dailėtyros specialistė. Žvelgdama į Rasos Arbaitsės fotografijas, puošiančias ir taip maloniai pagyvinančias Rašytojų sąjungos salę, galiu išsakyti tik savo, labai subjektyvios lankytojos nuomonę, greičiau pirmąjį įspūdį, net ne meninį, o literatūrinį ir pasidalinti ta šventiška nuotaika, kuri sklido iš dailininkės darbų. Nuotraukose bolavo tėviškos, Lietuvos peizažai, labai įtaigūs, šviesūs ir mąslūs. Džiaugsmo krisleliais krito į sielą sodrių ir švelnių pievos gėlių spalvos, gyvus, raiškius žiedus tarp vešlios augalijos išskleidu-



RASA ARBAITĖ

sios, lyg ne pati gamta, o žmogaus ranka būtų šias kompozicijas sudėliojusi. Skvarbiu menininkės žvilgsniu aprėžta lietuviškoji gamta atskirais, beveik grafiškais vaizdais mums buvo pateikta. Sumanių rakursų pagautos dunkso senosios ir labai tvarkingos Lietuvos sodybos, matomos tai iš arti, dailiomis medinėmis langinėmis papuoštos, tai iš toli aukštų žiogrinių tvoromis aptvertos. Prieš mus puikavosi ir kiti vaizdai, nuo žemės pakeliantys mūsų žvilgsnį aukštyn, dangaus skliauto link: pilki debesų kamuoliai, apgaubę tėviškos laukų tolimas; vėjo malūnas praeito šimtmečio dvelksmu atsiliepiantis. Čia ir miško kelias, iš abiejų pusių apsuptas aukštų medžių, traukia akį lyg buvusių didingų, ir dabar tebeošiančių Lietuvos girių priminimas, nutviekstas jau kažkur už miško pasislėpusios saulės linksmu vaiskumu. Ties kiekviena fotografija vertėjo stabtelėti, įsižiūrėti, ne kartą vėl sugrįžti, vieną su kita palyginti, kad galėtum suvokti, kokių būdu jos sukurtos, kodėl ne vien estetinė pajauta kelia, bet ir mintį gaivina, ir pasididžiavimą savo kraštu skatina, ir tiek daug nuostabiausių jausmų pažadina.

Pakilią nuotaiką pratęsė parodos proga surengtas koncertas: dainos, šokiai, muzikos kūrinių ištraukos. Jas atliko šių metų Lietuvos muzikos akademijos absolventai, būsimieji dramos teatrų aktoriai – balsingi, dainingi, šoklūs, jaunystės džiaugsmu trykstantys.



Gerai išsilaikęs kaimo namas dabartinėje Lietuvoje, galbūt kieno nors tėviškė

Nuotr. A.K. Vaičiūno

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvių kalbos institutas baigė pustrėčių metų trukmės dvidešimties tomų *Lietuvių kalbos žodyno* perkėlimo į internetą pirmojo tarpsnio darbus. Pasak LKI pranešimo, elektroniniame žodyne informacija pasiekama svetainėje www.lkz.lt Į žodyną perkelta 11 milijonų leksikografiškai apdorotų žodžių, išdėstytų 0.5 mln. straipsnių. Dvidešimt žodyno tomų apima lietuvių kalbos raštų leksiką nuo 1547 iki 2001 metų ir tarmių leksiką, kaupiamą nuo 1902 metų. Naudojimasis elektronine žodyno versija yra nemokamas.

Kuršių nerijoje birželio 24 dieną prasidėjo tris dienas trukęs tarptautinis folkloro festivalis *Tek saulužė ant maračių*. Nidoje ir Preiloje koncertavo 17 folkloro ansamblių iš Lietuvos, Vokietijos ir Kroatijos. Amatų mugėje dalyvavo apie 65 tautodailininkai iš visos Lietuvos. 2005 metų festivalio tema siejama su istorija – jis skirtas Kuršių nerijos paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose 750 metų jubiliejui. Tą progą buvo rodomas Arvydo Baryso filmas *Tarp aštuonių vėjų*, kuriame pasakojama apie brolius kuršius Sakučius ir apie išnykusią kuršių kalbą. Ši kino juosta buvo pripažinta geriausiu dokumentiniu filmu Italijoje vykusiame filmų festivalyje *Mūsų Europa*. Šeštadienio vakare buvo surengtas koncertas – vakaronė *Suplaukė žuvažės patonca-voti*. Scenoje ties prieplauka šoko, grojo ir dainavo visi festivalio dalyviai.

Valstybinės M.K. Čiurlionio menų mokyklos styginių orkestras, vadovaujamas Prano Stepanovo, Belgijoje pelnė aukščiausią Europos jaunimo muzikos festivalio apdovanojimą. Neerpelt mieste jau 53-ą kartą surengtam tarptautiniame konkurse gegužės pradžioje varžėsi 78 instrumentinės grupės iš 18 Europos valstybių. 1948 metais įsteigtame MKČ menų mokyklos styginių orkestre groja 40 moksleivių iš 5-12 klasių. Orkestras konkursui šiemet buvo parengęs G. Bizet-R. Šcedrino *Karmen siuitos* dvi dalis, Ispanijos ir Pietų Amerikos kompozitorių kūrinių, tarp jų ir Astor Piazzola tango. Po konkurso orkestras dar pasirodė dviejuose miestuose – Weimare (Vokietija) ir Buerene (Šveicarija), o vasarą ketina vykti į Kečkemeto festivalį Vengrijoje.

Pianistė Mūza Rubackytė po ketverių metų pertraukos gegužės 15 d. grįžo koncertuoti į garsiąją Londono "Wigmore Hall" sceną. Programoje – Ludwig van Beethoveno, Dmitrij Šostakovičiaus ir Sergej Prokofjevo kūriniai. Lietuvoje gimusios, Prancūzijoje gyvenančios, tarptautinį dėmesį atkreipusios pianistės repertuaras apima XVII-XX š. kompozitorių kūrinius. Ji taip pat garsėja kaip viena ori-

ginaliausių Ferenc Liszto ir XX š. Rusijos kompozitorių kūrybos interpretatorių.

Po pirmojo jos koncerto "Wigmore Hall" 2001 metais, pianistė debiutavo JAV, išrašė kelias kompaktines plokšteles, surengė koncertus Pietų Amerikoje, Singapūre, Malajzijoje, Paryžiuje, Kopenhagoje, Berlyne ir kituose Europos miestuose. M. Rubackytė "Chicago Tribune" pavadino viena svarbiausių nūdienos pianisčių. Ji daug dėmesio skiria ir M.K. Čiurlionio kūrybos sklaidai tarptautinėje muzikos arenoje. 1994 m. "Marco Polo" išrašė bendrovė išleido jos įgrotų MKČ kūrinių dvigubą kompaktinį albumą. 2004 m. ji surengė koncertų ciklą *M.K. Čiurlionis ir O. Milašius* su prancūzų aktore Francoise Fabian ir parengė dešimties valandų ciklą apie Lietuvos muziką radijo stočiai "Radio Francaise".

Lietuvos totorių senųjų rankraščių paroda gegužės 11 d. buvo atidaryta Vilniaus universiteto (VU) bibliotekos Pranciškaus Smuglevičiaus salėje. Parodoje, kuri tęsėsi ištisą mėnesį, išstatyti iš įvairių fondų surinkti senieji totorių rankraščiai. Ta proga buvo pristatytas ir išsamus katalogas, paruoštas docentės Galinos Miškinienės, apžvelgiantis Lietuvos totorių rankraščius, saugomus Lietuvos valstybiniame muziejuje, Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos ir VU bibliotekos Rankraščių skyriuose.

Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės totorių istorija siekia 600 metų. Ši nevienalytė bendruomenė, gyvendama šalia kaimynų krikščionių, laikui bėgant smarkiai nutautėjo, apie XVI š. prarado savo gimtąją kalbą. Religinis ir pasaulietiškus tekstus jie rašė gudų ir lenkų kalbomis, naudodami arabų rašmenis. Šiuo vadinamuoju *kitabų* raidynu parašyti XVII-XIX š. LDK totorių rankraščiai. Pagal savo turinį totorių rankraščiai skirstomi į Koranus, kitabus, chamailus, tefsirus ir tedžvidus.

Kitabais vadinamos labai didelio formato ir apimties knygos, iš kurių galima sužinoti apie musulmonų tradicijas, apeigas, susipažinti su padavimais apie pranašą Mohamedą ir jo pirmtakus. Jose tilpdavo ir Rytų pasakos, folkloras bei Biblijos legendos. Chamailus (maldaknyges) sudaro arabų bei turkų kalbomis rašyti maldų tekstai su jų paaiškinimais lenkų ir gudų kalbomis, sapnų aiškinimai, įvairūs pranašavimai bei patarimai kaip gydyti ligas maldomis. Tefsirai – tai Koranas su atpasakojimu, komentaru lenkų kalba tarp eilučių, o Korano skaitymo taisyklės dėstomos specialiuose rankraščiuose – tedžviduose. Visos šios knygos Lietuvos totoriams turėjo didelę kultūrinę ir švietėjišką reikšmę. G.K.

Sveikos, sveikos viešnios brangios, mėlynos akytės, jūsų žydris - iš padangės trupinys nukritęs (Jurgis Baltrušaitis)

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
FAX: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term.ind.	1.25%
180-364 d. term.ind.	1.30%
1 metų term. indėlius	1.75%
2 metų term. indėlius	2.25%
3 metų term. indėlius	2.50%
4 metų term. indėlius	2.80%
5 metų term. indėlius	3.10%
1 metų "cashable" GIC	2.25%
1 metų GIC-met. palūk.	2.75%
2 metų GIC-met. palūk.	2.75%
3 metų GIC-met. palūk.	3.00%
4 metų GIC-met. palūk.	3.10%
5 metų GIC-met. palūk.	3.50%
RRSP, RRIF "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.00%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	3.35%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	3.75%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal.	
taupymo sąsk.	1.00%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	2.25%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas	
nuo	5.25%
Sutarties paskolas	
nuo	5.25%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu	
nuošimčiu	
1 metų	4.00%
2 metų	4.40%
3 metų	4.90%
4 metų	5.15%
5 metų	5.25%
Su keičiamu	
nuošimčiu	
1, 2, 3 metų	4.25%

Duodame CMHC
apdraustas nekilnojamo
turto paskolas

Duodame komercines
nekilnojamo turto paskolas

KELIAUJANT | EUROPA NEUŽMIRŠKITE | SIGYTI

AMEX EURO ČEKIŲ

NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĄ: www.rpcul.com

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS ĮSTEIGĖ KOLEGIJOS IR UNIVERSITETO STUDENTAMS STIPENDIJŲ FONDA

DEŠIMT STIPENDIJŲ:

viena - \$1,500
devynios - po \$1,000

STIPENDIJOS BUS ĮTEIKTOS
tinkamiems kandidatams

[vertinant prašymus bus atsižvelgta į mokslo pasiekimus
ir studento dalyvavimą bendruomenėje]

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono,
Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Dzūkišką šnektą reikia puoselėti

ANTANINA
URMANAVIČIENĖ

Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos informacijos ir laisvalaikio centro vedėja Birutė Vėgienė bibliotekos salėje surengė popietę, skirtą spaudos atgavimui, kalbai ir knygai paminėti.

Renginyje dalyvavo vyriausia Alytaus miesto kalbos tvarkytoja Dalytė Žukaitienė; LND Alytaus miesto skyriaus nariai, Dzūkijos ir Putinų vidurinių mokyklų mokiniai su savo lietuvių kalbos mokytojais Vilma Jurkine ir Rima Bartkiene.

B. Vėgienė, suprasdama tarmių reikšmę mūsų kultūrai, savo renginio didelę dalį skyrė dzūkiškai šnektai.

Patį popietę pradėjusi dzūkiškai, porino, kad anglų kalbą jau daugelis moka, o savo gimtąją pamiršo. Senovės buitiniai rodiniai ilsisi muziejuose. Ar žinome, kokiais vardais juos mūsų senoliai vadino? Kaip, iš ko buitinius rakandus dzūkai gamino? Didžiausią dzūkų turtą – tarmę reikia gaivinti: kaip garbingą viešnią pasodinkim ją pačion garbingiausiomis pirkios vieton.

D. Žukaitienė susirinkusiems kalbėjo apie tarmes, literatūrinės kalbos turtintojas. Tik jų dėka turime gražią turtinę bendrinę kalbą. Visų žemaičių, aukštaičių ir dzūkų priedermė ateinančioms kartoms išsaugoti brangų kalbos turtą – tarmes. Metas užrašinėti tautosaką, skubėti rinkti dzūkiškos tarmės žodelius.

Renginio vedėja supažindino su knygelėmis, dzūkiškai rašytomis ir leidiniais apie tarmes. Pasidžiaugė gavusi ir Lietuvių kalbos instituto žodžių užrašinėjimo programą.

B. Vėgienė koncertuoti pakvietė neįgaliąsias dainininkes iš Alytaus Dzūkų draugijos dzūkų pulkucio "Šilagėlė". Izabelė Satkauskienė, jos dukrelė Rita Stanevičienė, Anelė Markevičienė, Razvita Kriščiokaitienė savo skambiomis dzūkiškomis dainomis, gyvais porinimais gydė sielas. Gausiai susirinkusiųjų vyresnių ir jaunų akys ne-



Dzūkiškos popietės dalyviai Alytuje viešosios bibliotekos salėje
Nuotr. autorės

melavo, kad širdžių kertelėse viešpatavę pasitenkinimo jausmai.

Renginys baigėsi Alytaus miesto neįgaliųjų turtinę parodą. Teko žavėtis kryželiu siuvinėtais paveikslais, dailiai pasiūtais lino drabužiais, meziniais, dailininkų paletė. Popietę visuomenė galėjo matyti per Alytaus televiziją.



Mokytoja Antanina Mikalonytė moko verpti – seno dzūkiško amato
Nuotr. autorės

Miesto diena

VYTAUTAS KUTKEVIČIUS

Prieš šešerius metus Jurbarko dirbęs JAV Taikos korpuso savanoris Ray Campbell pasiūlė surengti miestelio dieną. Atseit, tokios dienos Amerikoje gana populiarios ir jos tenai rengiamos daugelyje didesnių bei mažesnių miestų. Beje, kaip teko girdėti, tokios šventės rengiamos ir Vokietijoje.

Pritarus šiai idėjai, Jurbarko buvo surengta pirmoji miesto diena, kurioje buvo gausu kultūros ir sporto renginių. Kitais metais buvo sumanyta šventės metu surengti ir verslo parodą – parodyti visiems ką Jurbarko krašto žmonės gamina, kuo jie užsiima, kuo turtingi. Pernai pavasarį, kai Lietuva tik žengė į Europos sąjungą, jurbarkiečiai į savo miesto ir verslo dieną pakvietė savo gerus bičiulius iš Vokietijos – Berlyno miesto Lichtenbergo rajono savivaldybės delegaciją.

Šiais metais balandžio paskutinį šeštadienį jau penktą kartą Jurbarko buvo surengta miesto ir verslo diena. Jurbarkiečiai ir miesto svečiai galėjo dalyvauti įvairiose pramogose, pasivaikščioti mugėje, nusipirkti originalių suvenyrų, pasiklausyti saviveiklininkų kolektyvų koncertų. Ši šventė jau tapo ištis tarptautine. Atvyko net penkios užsienio šalių delegacijos, kurios panoro išsamiau susipažinti su Jurbarko rajono ekonomika ir verslo galimybėmis.

Šventės išvakarėse buvo surengta tarptautinė konferencija. Joje svečiai prisistatė, papasakojo ką ir kaip dirba, gamina. Ir jurbarkiečiai pateikė informaciją apie savo rajoną. Taip užsimezgė nauji ir naudingi ekonominiai ryšiai. Štai kartu su vokiečių mokslininkų Jurbarko įsteigta bendrove parengtas rajono pramonės reorganizacijos planas,

kuris sudomino net Lietuvos vyriausybę.

Šį rajono pramonės atnaujinimo projektą ekspertai įvertino labai gerai. Nūnai tikimasi, kad tas projektas turėtų gauti Europos sąjungos struktūrinių fondų finansavimą. Nustatę Jurbarko laisvas teritorijas ir jas pasiūlius naujoms įmonėms, galima bus sudaryti geras sąlygas naujoms investicijoms pritraukti.

Šiandien jurbarkiečiai Europos sąjungos struktūriniams fondams parengė 38 projektus, kurie įvertinti teigiamai. Pagal pateiktą projektų skaičių Jurbarkas pirmauja Tauragės apskrityje. Suprantama, Jurbarko stambios įmonės nebus steigiamos, tačiau smulkus ir vidutinis verslas turi plėstis, turi steigti naujos nedidelės įmonės.

Tikimasi, kad šventinė nuotaika jurbarkiečius lydės ir kasdieniniame darbe.

ŠYPSENOS

Svečiuose

- Kai su žmona nueinu į svečius, geriu nedaug.
- Na, ar žmona neleidžia?
- Ne. Vieną kartą taip nusigėriau, kad pradėjo man rodytis dvi žmonos... Tokio siaubo dar nebuvau patyręs savo gyvenime.

Priešingai

- Tamstos akių silpnumas kyla dėl nuodijimosi alkoholiu.
- Dėl alkoholio, daktare? Negali būti.

Kai aš išgeriu, matau viską dvigubai...

Čigonų vestuvės

Mokytojas pasakoja vaikams apie čigonų papročius. Tarp kitko pasakė, jog sutuoktuvėse čigonai daužo molinius puodus. Stasiukas paklausė:

- Jeigu taip, tai ir mano tėveliai yra čigonai.
- O kodėl tu taip manai?
- Vakar mama sudaužė puodynę ant tėtės galvos.

Parengė Stasys Prakapas

Iš Sibiro - į Sibirą misijoms

Atkelta iš 5-to psl.

– Kitą kartą, – pasakoja Albina, – nuvykusi į Omską, nešina sunkiomis rankinėmis, pirmiausia nuėjau pas I. Šel. Tai buvo neaukšto ūgio, liesas, nervingas žmogus. Paklausė: „Ką veži?“ Išėjau kryžių, kelias knygas, katekizmus vokiečių kalba. Padovanojau. Jis atsisėdė prie stalo, užtiesto abejotino švarumo staltiese, pakišo po ja ranką ir ištraukė sulenktą popieriaus lapą: „Čia yra Šv. Sakramentas“, – pasakė...

Albina pasijuto nejaukiai. Atsiklaupė. Pasi-meldė. Paskui išsikalbėjo su šeimininku, suprato, kad jis nemėgsta Martyno. Ji suvokė, jog vyksta kažkokios keistos, gal kieno inspiruotos (?) intrigos. Nutarė pati dar užteiti pas dėdę Martyną, bet pakeliui autobusų stoties bagažinėje pasidėti sunkias rankines. Ilja Šel pasisiūlė palydėti. Kai ji pridavė rankines į saugojimo kamerą, pastebėjo, kad jis išidėmėjo numerį. Jiedu atsisveikino ir nuėjo kas sau. Martyno Albina nerado namie. Grįžusi prie saugojimo kameros pamatė I. Šel, kuris prašė tarnautoją paduoti jos mėlyną rankinę... Pastebėjęs Albina nesutiko: „Norėjau įdėti porą obuolių“, – tarė. Buvo aišku, kad juo pasitikėti negalima. Jos nuogastavimus patvirtino ir dėdė Martynas. Didelėmis pastangomis maldos namai Omske buvo įregistruoti (adresu: Aviacionnaja ul 120 nr.). Tačiau reikalingos remontui sumos vietiniai katalikai nepajėgė surinkti.

– Ieškojome rėmėjų gimtojoje Lietuvoje, – pasakoja Albina. – Ir radome! Solidžia 5000 rb suma parėmė Kauno arkivyskupijos administratorius vyskupas L. Povilonis. Prisidėjo Šakių klebonas (dabar vysk.) Juozas Žemaitis ir kiti geradarijai.

Vienuolė Albina rūpinosi gauti liturginius reikmenis. Vienuolija padovanojo Omsko maldos namams Iškanytojo Motinos Marijos statulą.

– Padedant dailininkui Vladui Žukliui, – prisiminimai gyvi Albinos širdyje, – prekiniu traukiniu į Omską išsiunčiau fisharmoniją. Gavau ir vežiau viską: arnotus, monstrancijas ir kt. Sutapimas, kad abiejose – Omsko ir Hofnunkstal – bažnytelėse tą pačią dieną apsilankė du kunigai: Josifas Vertas (dabar – Noyosibirsko vyskupas) ir pranciškonas Saulius Bytautas. Jie apžiūrėjo bažnyteles, o kun. J. Vertas patenktintas pajukavo: „Dabar belieka tik Albinai duoti kunigystės šventimus. Visa kita jau paruošta“.

Kunigą J. Vertą Albina pažinojo, kai jis dar buvo Kauno kunigų seminarijos klierikas. Jau tuomet jis buvo pasiryžęs tarnauti Sibiro tremtiniais katalikams. Tačiau baigęs, jis pasirinko ne Omską, bet Aktiubinską. Tad Omskui reikėjo vėl ieškoti kunigo. Rygoje buvo rengiami kunigai visai Sovietų Sąjungai.

– Nagi, nuvykau į Rygą, kreipiausi į kardinolą – prisimena entuziastingoji Sibiro tremtinė vienuolė-misionierė Albina – Bernadeta. – Gavau... neigiamą atsakymą: neskirs! Neišsigandau, optimistė visada buvau. Grįždama užsukau į Skuodą pas kun. Saulių Bytautą, OFM. Jis pažadėjo: nuvyk į Sibirą ir vietoje apsižiūrės. Taip ir padarė. Ten su kun. Vertu jiedu nutarė aptarnauti tikinčiuosius: Vertas – Omske ir Aktiubinske, Bytautas – Novosibirske. O Omsko vokiečiai laiškais ir telefonu atakavo Albina: „Gde Zaulius? Nam nužen Zaulius!“ („Kur Saulius? Mums reikalingas Saulius!“). Sovietinė valdžia neleido kunigui Vertui pastoviai dirbti Omske. Todėl teko organizuoti vienkartinius kunigus iš Lietuvos į Omską. Taip į ten važiuo: Šakių vikaras Vytautas Insoda, kun. Vytautas Vaičiūnas. Albina kreipėsi ir į Jiezno

kleboną kun. Bronių Buliką. Jis dėl sveikatos pats vykti negalėjo, bet davė daug naudingų patarimų.

– Omske mielai lankydavosi kun. Jonas Zubrus, SJ. Ir be mano prašymo, – prisimena Albina. – Veždavau į Omską religinę literatūrą. Daugiausia literatūros šiam tikslui esu gavusi iš tuometinio Kauno katedros kun. Eugenijaus Bartulio (dabar Šiaulių vyskupas). Padėdavo ir kun. Steponas Brazdeikis. Parsinešdavau neįrištus spaudinius, kurių įrišimu pasirūpindavo vienuolės seserys: Gonzaga – Danutė Šlapkauskaitė, Juozapa – Stasė Giriūnaitė, Belarmina – Genovaitė Krištolaitytė ir kt. Gabenti šią literatūrą buvo pavojinga. Ačiū Dievui – apsaugojo.

Pas Albina Kaune lankėsi Golmanų šeima ir jų giminės. Jos bute jie apsistodavo, rasdavo prieglobstį. Jų dukros – Anė Golman (19 metų, sunkiai serganti nervų liga) ir Lena (8 metų) pagyveno pas ją ilgesnį laiką, o šv. Antano bažnyčioje priėmė Pirmąją Komuniją. Dabar Golmanai gyvena Vokietijoje, su geradariais iš Lietuvos susirašinėja.

Misijų tikslais lankėsi Albina ir kitose Sovietų Sąjungos vietovėse. Kunigo P. Račiūno paskatinta ji nuvažiuo į Tomską, susirado kun. Ričardą Repšį. Abu lankė vokiečių šeimas.

– Mišiose vokiečiai labai gražiai giedodavo kecuriais balsais, – mena vienuolė. – Ateidavo čia melstis ir lenkų katalikai. Gaila, kunigas turėjo greitai išvykti. Pagalvojau, kad Lietuvoje dar daug kunigų. Nelabai pajustume, jei keli išvyktų į Sibiro misijas.

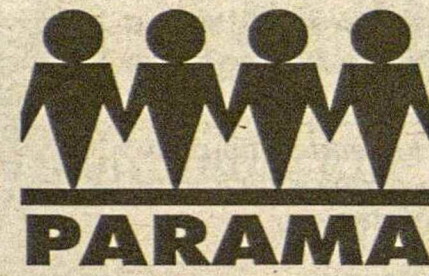
Vėliau Albina nuvyko ir į Krasnojarską. 1982 m. kartu su ses. Valerija Albina lankėsi Moldavoje. Visur pasiliko jų gerų darbų pėdsakai. Kauno Šv. Antano bažnyčios vikaras kun. Edvardas Zeidotas su ekskursija ruošėsi vykti net iki Diksono Tolimuose Rytuose.

– Paklausiau, – mena Albina, – ar jis nesutiktų pakeliui aprūpinti sakramentais Krasnojarsko, Maklakovo ir Jenisejsko tikinčiuosius. Jis mielai sutiko, tik nežinojo, kaip juos surasti. Ryžausi jam padėti. Nuvykau į Krasnojarską, pasinaudodama turėtais adresais suradau reikiamus žmones. Sudarėme tikslų kunigo vizitų planą, nes jis čia galėjo išbūti tik 3 dienas. Lėktuvas vėlavo. Skrydis buvo atšauktas. Bet žmonės niekur nesitraukė – sulaukė. Užsibrėžtą tikslą pasiekė.

... Praūžė didžioji epochos audra. Prasiveržė ir sudužo Raudonojo pragaro vartai. Lietuva tapo nepriklausoma. Albinos ir jos bendraminčių misijų odisejos baigėsi. Amžinybėn išėjo sesuo Valerija, Juozapa ir kt. Ne geležinė ir Albinos Giniūnaitės – sesers Bernadetos sveikata. Ji tebėra labai reikalinga žmonėms: daugiavaikių, skurstančių šeimų, bejėgių, apleistų senelių globai, tikėjimo tiesų dėstymui mokyklose ir dar daug kam.

„Priglaudžiau buvusį kalinį, jauną žmogų be vietos gyvenime. Liko dar vienas jo draugas, gal žinai, kas galėtų priimti?“ – kartą klausia mane. – O už ką teisti jie buvo? „Už žmogžudystę, – ramiai paaiškina, – kažkas turi ir jiems paduoti ranką, kad prisikeltų“. Būna visko: apvagia Albina, gal ir nuskriaudžia už jos gerą širdį, o ji vis tokia pati – visuomet švelniai šypsosi, nešdama širdyje begalinę meilę Aukščiausiam ir savo artimui. Randa takelį pas ją ne tik vargšai benamiai. Ateina ir seimo narys, vienas kitas, pasitarti. Nes mūsų dvasiškai paliegusi visuomenė, atrodo, pamažu ima sveikti ir suprasti, kas yra auka ir pagarba, meilė ir dėkingumas bei Dešimt Dievo įsakymų gyvenime.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS



AKTYVAI per 136 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita
iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.10% už 30-89 d. term. indėlius
1.25% už 90-179 d. term. indėlius
1.30% už 180-269 d. term. ind.
1.30% už 270-364 d. term. ind.
1.75% už 1 m. term. indėlius
2.25% už 2 m. term. indėlius
2.50% už 3 m. term. indėlius
2.80% už 4 m. term. indėlius
3.10% už 5 m. term. indėlius
2.25% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
2.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.00% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.10% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.50% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.00% RRSP & RRIF (variable)
2.75% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
2.75% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
3.00% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
3.35% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
3.75% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
2.25% už JAV dolerių 1 metų GIC
1.00% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo 5.25%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuošimčiu
(fixed rate)
1 metų 4.00%
2 metų 4.50%
3 metų 4.90%
4 metų 5.25%
5 metų 5.25%
- su keičiamu
nuošimčiu 4.25%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgicijus iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgicijus

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IESKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239



APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca



ONTARIO LAND SURVEYOR

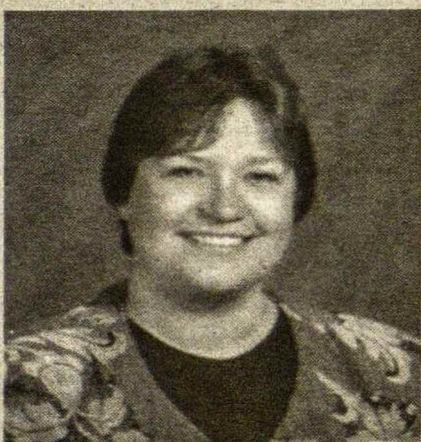
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ROYAL LEPAGE



*Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.*

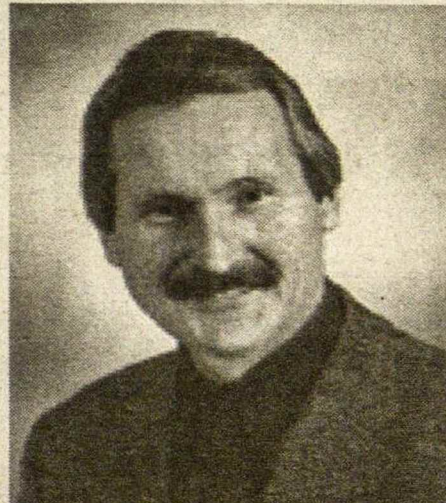
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853



ANTANAS GENYS



“Jūsų nekilnojamo turto
aptarnavimas nuo 1981”

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

ANNETTE-RUNNYMEDE atski-
ras 7 kamb. namas, 2 virtuvės,
dvigubas garažas, užbaigtas rū-
sys su atskiru įėjimu, arti susi-
siekim, apsipirkimo, mokyklų.
Tuo pat galima užimti. Prašo
\$479,000.

SKAMBINKITE

**TEODORUI
STANULIUI, B.A.**
416-879-4937
(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937





JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦
Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P
1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos
tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

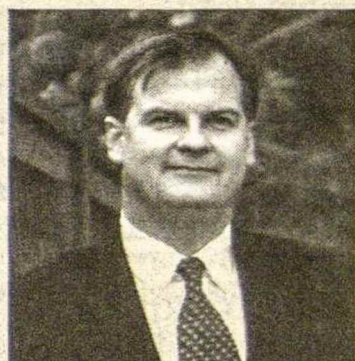


Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677



Rikis Punkris
REALTOR



HomeLife
Experience Realty Inc.
Ieškote pirkti?

- Padėdau nuomininkams tapti savininkais.
- Paaiškinsiu, kaip pradėti, padėsiu nusipirkti.

Skambinkite: 905 896-1177
Tinklapis: www.rickpunkris.com

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor
Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

SPRINTING
NET
Atliekame visus paruošimo
ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto ON
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
menišškai įriša
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių



Tel: (416) 233-4601

\$300* **COUPON** **\$300***
off for 1 parcel **off**
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Kanados spaudoje - ovacijos "Švyturiui"

Įtakingasis Kanados dienraštis *The Ottawa Citizen* metinėje Kanados diena skirta alaus apžvalgoje 2005 metų alumi įvardijo "Švyturio Ekstra" alų.

Kanadoje importuojamas alus tampa daug populiariausias nei praėjusiame dešimtmetyje. Leidinyje *The Ottawa Citizen* galioja tradicija – kiekvienų metų birželio pradžią, prieš Kanados dieną laikraščio rubrika "Worlds Of Wine" surengia ne vynu, o Kanados rinką pasiekusių alaus rūšių degustaciją (ragavimą). Šiomet į "metų alaus ketvertuką" pateko Ontario provincijoje gaminamas "Sgt. Major's India Pale Ale", "Steinlager" iš Naujosios Zelandijos, Belgijos "Chimay" bei "Švyturio Ekstra" alus.

"Švyturio Ekstra" per degustaciją buvo populiariausias alus. Jis turi turtingą skonį su švelniu kartumu bei saldumo atspalviu. "Mūsų draugijai patiko subtilus angliarūgštės lygis bei lengvas 'įkandimas', kuris lieka paragavus šio alaus", – rašo labiausiai Kanadoje žinomas dienraščio vyno ir alaus apžvalgininkas Rod Phillips.

Šiandien Kanadoje importuojamo alaus dalis rinkoje sudaro 13%. Viso šioje šiaurės Amerikos šalyje parduodamo alaus. Nuo 2004 m., kai buvo pradėtas eksportuoti "Švyturio" alus, jo šioje šalyje parduota 20 tūkst. dal. "Švyturys" iškeliavo į Kanados Ontario bei Albertos provincijas, kur yra platinamas valstybinio monopolio valdomų alkoholio prekybos tinklų parduotuvėse (Ontario – LCBO). Labiausiai užsienyje ir Lietuvoje mėgstamų ir vertinamų "Švyturio" alaus rūšių – "Ekstra", "Jubiliejinio", kvietinio "Balto" ir tamsiojo "Baltijos" pavyzdžiai taip pat išsiųsti Kvebeko provincijos alkoholio monopolio tinklui. Tačiau alaus žinovai tvirtina, kad užkariaujant naujas rinkas svarbiausia išsikovoti alaus žinovų - vietos "alaus kritikų" palankumą.

"Švyturio" alus šiuo metu eksportuojamas į JAV, Kanadą, Didžiąją Britaniją, Airiją, Daniją, Suomiją, Norvegiją, Rusiją, Ispaniją bei Pabaltijo kaimynes. "Švyturio" pardavėjai teigia, kad visose šalyse, kur šiuo metu galima įsigyti šio alaus, "Švyturys" neužsiguli lentynose, ir poreikiai vis didėja.

Inf.



SPORTAS



Svečiai iš Australijos pakeliui į VII Pasaulio lietuvių žaidynes, kurios vyko š.m. birželio 30 - liepos 3 d.d. Su svečiais - A. Vaičiūnas (dešinėje), KLB veikėjas

Svečiai iš Australijos

Birželio 24 d. 30 lietuvių sportininkų iš Australijos atvyko į Torontą, sustodami pakeliui į Lietuvą, kur dalyvavo Pasaulio lietuvių žaidynėse. Jie buvo "Aušros" svečiai. Nors jų apsilankymas buvo trumpas, bet jie pasiūliko geri draugai, ir mes labai džiaugėmės praleidę laiką kartu. Atvykusius australiečius vaišino Priskėlimo parapijos kavinėje pietumis, po kurių prasidėjo Toronto miesto apžiūrinėjimas, o "Steam Whistle Brewer" paragauta alaus. Vakariene vyko Priskėlimo parapijos kavinėje, po kurios buvo 2 krepšinio rungtynės. "Aušros" mergaičių komanda laimėjo prieš australiečius 31:26. Vyrų komanda laimėjo 79:53. Dėkojam A. Valickiui ir Onai Stanevičiūtei, kurie surengė šitas žaidynes.

Šeštadienį visi svečiai pralei-

do dieną prie Niagaros krioklių. Grįždami sustojo "Jackson Triggs", Niagara-on-the-Lake pasivaikinti vynu, o vakariene vaišino Valadkų šeimą Oakvilėje. Sekmadienio rytą svečiai dalyvavo Mišiose, po kurių vaišinosi lietuvišku maistu, kurį parūpino Priskėlimo parapija. Dėkojame šeimoms, kurios priėmė mūsų svečius. Tos šeimos yra: Žemaitis, Julija Petrauskas, Arūnas ir Ramona Valadka, Janet ir Tony Seriani, Vanessa Mickevičius, Sonia Houle, Angelė ir Kazys Ambrozaitis, Loreta Murauskienė, Ray ir Indrė Paškauskas. Svečių priėmimą organizavo Aušra Pleinys (pirminkė), Larry Hurst, Rūta Jaglowitz, Irena Poškus, Milda Marcis, Ray Valadka ir Dana Danaitytė.

D.D.



Toronto "Aušros" berniukų "D" komanda, laimėjusi sidabro medalį ŠALFASS krepšinio žaidynėse Čikagoje balandžio 23-24 d.d. su treneriais V. Šimkumi ir V. Stončiumi. Nuotr. A.V. Šimkų



VII Pasaulio lietuvių sporto žaidynių, vykusių š.m. birželio 30 - liepos 3 d.d. Vilniuje, krepšinio nugalėtojai - JAV lietuvių rinktinė su treneriu Robert Hodgson (kairėje) Nuotr. A. Pliadžio



Kalgario lietuvių grupė, nuvykusi švęsti Joninių š.m. birželio 25 d. kalnuose, prie Forgetmenot Pond Nuotr. J. Liaukonio

SKAUTŲ VEIKLA



Toronto skaučių "Šatrijos" tunto tuntininkė s. Rūta Baltaduonytė-Lemon su dukra Veronika Nuotr. R.R. Otto

• Skautų šeimos genocidas – tokiu pavadinimu praeitais metais Čikagoje veikiantis Vydūno fondas išleido v.s. I. Regienės paruoštą knygą, kurioje nurodomi skautų vadovai- vės, 1941 metais ištremti į Sibirą. Dalį sąrašo išspausdino šių metų *Draugas* birželio 15 d. laidoje (skyriuje *Skautybės kelias*), minint sibirinių trėmimų 64-ąją sukaktį. Inf.



Toronto lietuvių Maironio mokyklos tėvų komitetas. Stovi iš k.: Gintaras Repečka, Andrius Paulionis, Dalius Butrimas, pirmininkas Jurgis Kuliešius, Romas Puteris; sėdi iš k.: Julija Paliulytė-Harvey, Astra Tatarsky, Elona Punkrienė, Dalia Ažubalienė, Kristina Dambaraitė-Janowicz Nuotr. R. Puterio

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncevalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS | VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS I LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų -
apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę,
Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės -
Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums
nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes
vietoves siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

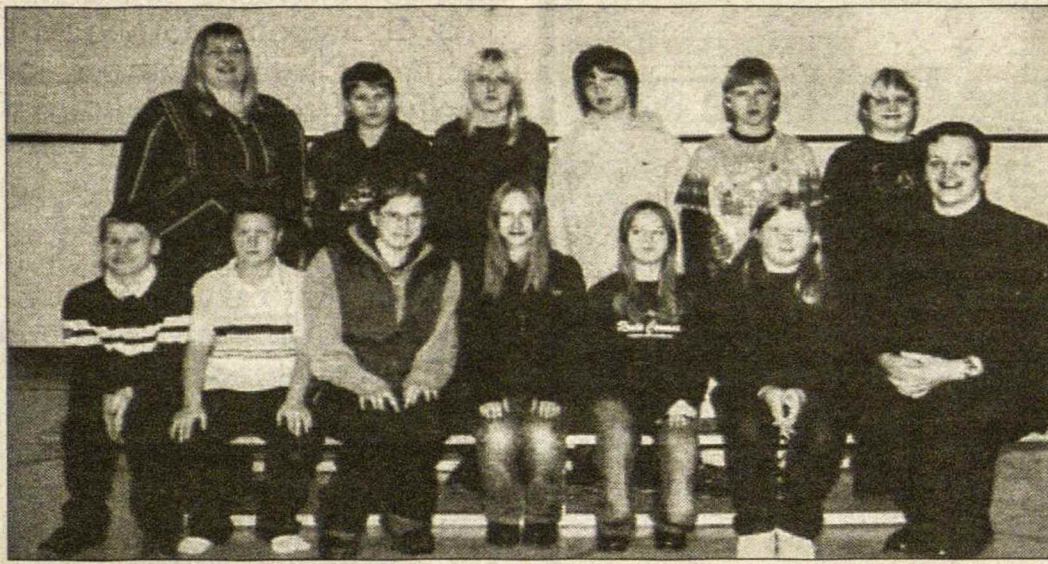
Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO
DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU



JAUNIMO ŽODIS

Toronto Maironio lietuvių mokykla



SEPTINTASIS SKYRIUS

Pirmoje eilėje (iš k.) Aivaras Žabas, Jonas Sungaila, Rita Dunphy, Eglė Štuopytė, Larisa Krisčiūnaitė, Ema Puterytė, padėjėjas Darius Sonda; antroje eilėje mokytoja Dana Skukauskaitė, Aras Repečka, Lukas Tatarsky, Andrius Barakauskas, Lukas Byra ir Saulius Grybas. Nuotraukoje nėra Aleksandro Šarūnaitės, Skaidros Puodžiūnaitės

“Mano atostogos, kelionės...”

Nuo šių metų vasario mėnesio mums teko dirbti kartu septintoje klasėje. Dėl įvairių priežasčių paskutinė mokytoja nebegalėjo toliau mokyti lietuvių kalbos. Mūsų klasės mokiniai šių metų leidiniui parašė apie savo pavasarinės atostogas, įvairias keliones į Europą ir jų mėgstamiausius dalykus. Pasiskaitykite ir sužinosite, kaip mūsų mokiniai praleidžia savo atostogas ir laisvalaikį...

Mokytoja Viktorija Vingelytė ir padėjėjas Darius Sonda

Lietuva

Mano kelionė į Lietuvą buvo labai ypatinga ir smagi. Aplankiau savo visus gimines. Aš daug žaidžiau su jų kate. Man teko plaukti Baltijos jūra, kurios vanduo buvo labai šaltas. Laikas labai greitai prabėgo. Man Lietuva labai graži, ir norėčiau vėl ten nukeliauti – aplankyti močiutę, draugus ir pasimaudyti jūroje.

Lukas Tatarsky

Mano pavasarinės atostogos

Per pavasario atostogas aš daug žaidžiau ir ilsėjaisi. Man patinka žaisti kompiuterinius žaidimus, todėl didesnę savo atostogų dalį aš praleidau prie kompiuterio. Atostogų metu skaičiau knygas ir žaidžiau su kačiuku, kurį aš labai myliu. Jis yra mano geriausias draugas ir visas atostogas buvo su manimi. Didžioji pavasario šventė – šv. Velykos buvo įsimintiniausias mano atostogų įvykis. Velykų rytą aš su mamyte dažiau margučius. Mes visada margučius dažome svogūnų lukštais ir valgomaisiais dažais. Taip kiaušinius dažyti mano mama išmoko iš savo mamos. Margučiai būna labai spalvingi ir gražūs. Aš padėjau papuošti pusryčių stalą: vazoje pamerkėme kačiukų šakelių, puošėme velykiniais keramikiniais zuikučiais ir pukuotais žaisliniais viščiukais. Man patinka daužti margučius ir laimėti stipriausio margučio varžybas. Šv. Velykos yra labai graži šventė, kai visa šeima susirenka draugėn prie pusryčių stalo. Gaila, kad visos atostogos greitai baigėsi.

Aivaras Žabas

Aliaska

Prieš dvejus metus mano tėtė, aš, brolis, pusbrolis, dėdė ir tėvukas išskridome dviem savaitėm į Aliaską. Pirmą dieną išsinuomojome 29 pėdų namelį ant ratų ir nuvažiavome pas savo draugus, kurie ten gyvena. Jie mums parodė nemažai gražių vietų. Antrą dieną nuvažiavome pamatyti "Exit" ledyno. Mes lipome 5 valandas į aukštą kalną. Tėvukas liko namelyje, nes jam buvo per sunku kopėti į kalną. Užlipę į kalno viršūnę pamatėme nuostabų vaizdą. Grįžome į namelį labai išvargę. Kitą dieną nuvažiavome į "Eagle River" ežerą. Ten visi gaudėme žuvis. Aš sugavau 25 svarų lašišą, bet mes jos negalėjome valgyti, nes ji jau buvo per sena, todėl mes ją paleidome atgal į vandenį. Teko pamatyti ir gyvą mešką, kuri buvo gan toli, bet buvo įdomu ir baisu. Brolis norėjo ją nufotografuoti, bet tėtis neleido, nes meška galėjo mus pastebėti. Aplankėme jūros muziejų ir ten matėme

baltas meškas, paukščius, kurie neria į vandenį ir gauda žuvis, ruonius, vandens augalus. Mums leido juos paliesti. Dar matėme aukščiausią kalną – Mt. McKinley, skrisdami lėktuvu. Matėme labai gražų vaizdą. Grįžome į Torontą pilni gerų išpuodžių.

Ema Puterytė

Mano pavasarinės atostogos

Aš per pavasarinės atostogas turėjau progą dalyvauti septynių valandų kelionėje dviračiu. Su manim kartu keliavo teta ir dėdė. Mes nukeliavome į "Ontario Place". Man labai patiko, nes aš buvau pats greičiausias. Mes taip pat turėjome progą žaisti "Paintball". Man tas žaidimas patiko, nes žaisdamas jautiesi, kad esi kare. Gali skaudėti, nes rutuliukus šaudai su šautuvuku, ir jie labai lengvai gali žmogų sužeisti. Andrius Barakauskas

Mano pavasarinės atostogos

Per Velykas nuvažiavau pas savo senelę. Pas ją laiką praleidau ramiai. Pirmą dieną žaidžiau savo mėgstamiausią krepšinio žaidimą su "Game Cube", kuris yra "NBA Live 2005". Kai man nusibodo žaisti, aš su broliu Adomu žiūrėjau filmą. Taip pat turėjau nuvažiuoti pas gydytoją, pasiskiepyti nuo alergijų. Man kas savaitę reikia tai daryti. Aš greitai norėjau sugrįžti pas senelę, nes mano geras draugas Michael manęs laukė. Su juo vėl žaidėme "Game Cube". Žinoma, smagiau buvo žaisti su draugu, negu vienam. Laiką mes linksmiai praleidome žaisdami įvairius žaidimus. Smagiausia buvo maudytis senelės buto baseine. Kaip visuomet, ten nieko kito nebuvo. Taip aš praleidau savo atostogas, kurios buvo žymiai per trumpos.

Saulius Grybas

Mano pavasarinės atostogos

Per Velykas aš nuvažiavau į "Scooters" pačiuožinėti su "Rollerblades". Mano šeima ten nuvažiavo vakare ir praleidome keturias valandas. Buvo labai smagu. Man patiko ši vieta geriau negu visos kitos. Norėčiau ten vėl grįžti ateityje. Kitą dieną aš praleidau namuose su savo šeima. Mes namuose ramiai ilsėjomės. Trečią dieną nuvažiavome pasilinksinti rungtynėse su mašinukėmis (go-carts). Velykų pietų stalui mama paruošė veršieną, lašišą, bulvių košę ir lietuviškas pupas. Mes visi skaniai pavalgėme kartu. Velykų senelė mus aplankė naktį ir paliko daug šokolado bei saldinių.

Aras Repečka

(Bus daugiau)



Ateitininkų jubiliejinėje stovykloje, įvykusioje "Dainavoje", Manchester, MI, birželio 30 - liepos 1 d.d., susitiko ten kadaise stovyklavęs "jaunimas" Nuotr. R. Jonaitienės

P A D Ė K A

MŪSŲ MYLIMAM

AŲA

VYTAUTUI SENDŽIKUI

(1921 lapkričio 20 d. - 2005 gegužės 14 d.)

mirus, nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams už atnašautas šv. Mišias, maldas koplyčioje ir palydėjimą į amžinojo poilsio vietą. Ačiū vargonininkei D. Radtkei už giedojimą.

Dėkojame visiems, lankiusiems ligoninėje, dalyvavusiems laidotuvių koplyčioje, kapuose ir išreiškiusiems užuojautą.

Ačiū skautams-ėms, išpūdingai atidavusiems pagarbą koplyčioje, šventovėje ir kapinėse.

Ačiū visiems už gražias gėles, už aukas a.a. Vytauto atminimui, už užprašytas šv. Mišias. Ačiū B. Stanulienei už paruoštus pietus ir ponioms už skanias pyragus.

Dėkojame mieloms D. Keršienei, P. Saplienei ir M. Povilaitienei už surinkimą aukų.

Ačiū, ačiū visiems -

nuliūdusi šeima

Kanados Lietuvių  *Fondas*
Lithuanian Canadian  *Foundation*
 1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531
 Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!

Remkime Lietuvą!

Remkime per Kanados lietuvių fondą!

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą
 testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
 Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
 Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
 teikia aukštos kokybės paslaugas
 erdviuose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
 toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI



615 Main Street East
 Hamilton 528-6303

195 King Street West
 Dundas 627-7452



Alan D. Macdonald
 Manager

Kunigas, redaktorius, veikėjas

A.a. kun. dr. Stepono Matulio, MIC, mirties metinės Nottinghamame

DR. DARIUS FURMONAVIČIUS

Š.m. birželio 18, šeštadienį, Nottinghamame paminėjome Didžiosios Britanijos lietuvių mylimo kun. dr. Stepono Matulio, MIC, mirties antrąsias metines. Pasimeldėme prie kunigo Matulio kapo Willford Hill kapinių lietuviškame kampelyje. Vėliau Londono lietuvių parapijos klebonas kun. Petras Tverijonas Lietuvių katalikų centre – Židinyje aukėjo iškilmingas šv. Mišias. Po jų Židinio sodelyje prie kun. Stepono Matulio atminimui pasodinto ažuoliuko sugiedojome Maironio Lietuva brangi. Dalyvavo būrelis Nottinghamo ir Wolverhamptono lietuvių.

Kun. dr. Steponas Matulis, MIC, vienas šviesiausių ir iškiliausių Jungtinės karalystės ir Europos lietuvių, mirė Karalienės Medicinos centre Nottinghamame 2002-ųjų metų birželio 18 d., sulaukęs 85-rių metų amžiaus.

Jis gimė 1918 m. vasario 21 d. Daujočių kaime, Svėdasų valsčiuje, Rokiškio apskrityje (Anykščių raj.), lietuvių ūkininkų šeimoje. Mokėsi Svėdasuose ir Užpaliuose, Marijampolės marijonų gimnazijoje, kurią baigė 1939-aisiais. Studijavo Lietuvos Vytauto Didžiojo universitete Kaune techniką, filosofiją ir teologiją. Gavo licenciato (1945) ir daktaro (1946) laipsnius už disertaciją *Archiepiscopus Georgius Matulaitis – Matulevičius, MIC, Visitor Apostolicus in Lithuania 1925-27*. Išversta į lietuvių kalbą, Nottinghamame "Šaltinio" išleista 2000-aisiais. Tęse studijas Romos Gregorianumo universitete Bažnyčios istorijos fakultete, kur gavo licenciato laipsnį (1947) ir parengė antrą daktaro disertaciją *Archiepiscopus Georgius Matulaitis – Matulevičius, Renovator Marianorum* (Steponas Matulis, MIC, Palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis, MIC, Marijonų atgaivintojas 1909-1927, "Šaltinio" išleista 1997-aisiais).

Nuo 1933 metų kun. Steponas Matulis bend-



Kun. dr. Stepono Matulio atminimui pasodintas ažuoliukas Židinio sodelyje Britanijos Nottinghamame

radarbiavo lietuviškoje spaudoje. 1953 m. Romoje marijonų generaliniame name paskirtas naujokyno vedėju, generalinio namo viršininku, 1957 m. - marijonų dvasios vadovu. 1958 m. išvyko klebonauti į Londono lietuvių parapiją. 1961 m. atgaivino Pasaulio lietuvių tautinės minties katalikišką žurnalą "Šaltinis" ir jį redagavo Londone, vėliau Nottinghamame. Nuo 1970 metų "Šaltinis" buvo spausdinamas nuosavoje spaustuviėje 2000 egzempliorių tiražu. Buvo skaitomas ne tik Anglijoje ir kituose Vakarų Europos kraštuose, bet ir Amerikoje, Australijoje, Azijoje. "Šaltinio" leidykla redagavo ir išleido per 30 knygų ir pasikaitų atspaudų.

KLF ŽINIOS

• Kanados lietuvių fondas iš 2004 metų pelno paskyrė paramą Kanados lietuvių veiklai. Paskirta: KLB krašto valdybai - \$35,000, muziejui - archyvu - \$9,300, Kanados lietuvių dienoms - \$2,000, KLJS - \$1,500, PLJS - \$1,600; spaudai ir švietimui - Tėviškės žiburiams - \$5,000 (įskaitant \$600 iš Kantautų fondo), Kanados lietuvių žurnalistų sąjungai -

\$200, Montrealio mokyklai - \$2,000; organizacijoms - Lietuvių klubui "Santaka" - \$500, Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūriui - \$2,000, VI. Pūtvio šaulių kuopai - \$500, Prisikėlimo parapijos garso sistemai įvesti - \$3,000, Pasaulio jaunimo dienų dalyvių registracijai - \$1,950, Lietuvių menininkų draugijai - \$500, Toronto filatelistų sąjungai - \$500; skautams - Hamiltono - \$1,000, Toronto "Rambynui" - \$1,500, Toronto "Šatrijai" - \$1,500, "Romuvai" Inc. - \$2,000, Montrealio - \$1,000; chorams ir ansambliams - Toronto "Gintaru" - \$3,000 50-čio koncertui ir \$2,000 veiklai, Toronto "Volungei" - \$3,000, vaikų chorui "Gintarėliai" - \$1,500, Vasagos chorui "Bočiai" - \$1,000, Kaimo kapelai - \$1,000, Montrealio dainos vienetei "Melodija" - \$1,000, Toronto vyrų chorui "Aras" - \$500, Toronto pensininkų chorui "Daina" - \$500, Hamiltono ansambliui "Gyvataras" - \$2,000, teatro studijai "Žalios lankos" - \$500, 8-jai Dainų šventei - \$1,000; sportui - PPSK "Aušrai" - \$6,700, sporto klubui "Anapolis" - \$1,000, Hamiltono sp. klubui "Kovas" - \$1,000, Toronto krepšinio klubui "Gintaras" - \$750, Montrealio slidinėtojų klubui - \$500.

Paremtos organizacijos Lietuvoje: Kretingos pranciškonis-

kojo jaunimo tarnyba - \$3,500; Vilnijos draugija - Vilniaus krašto mokykloms - \$3,000; "Viltelės" klubas (Punsko neįgalių vaikų klubas) - \$1,500; Vilniaus bernardinų parapijos jaunimui dalyvauti P.J. dienoje Koelne - \$2,000; Kauno arkivyskupijai steigti šeimų centrų - \$2,000; Mažosios Lietuvos fondui - \$1,000; laikraščiams *Lietuvių godos* ir *Svenčionių Rytas* - po \$1,000; tremtinių vaikaičių mokyklai Vilniuje - \$1,000; grupei "Gyvieji akmenys" - \$500.

Studentams: stipendijos Kanados lietuviams - \$15,200; lituanistinių kursų ir mokyklos abiturientams - \$1,125; studentams Lietuvoje - \$8,000.

Šiais metais Fondas iki šiol išdalino apie \$150,000.

• Kanados lietuvių fondas antrąjį metų ketvirtį - nuo balandžio 1 iki birželio 30 d.d. gavo \$1,350 aukų. Balandžio mėn. aukų: \$200 - P. Bražukas; po \$100 - M. Astrauskas, A. Bušinskas, J. Lafromboise, G. Rodke; po \$50 - VI. Butkys, A. Danaitis. Iš viso \$700. Gegužės mėn. aukų: \$110 - Č. Senkevičius; po \$100 - J. Krikščiūnas, K. Poškus, R. Poškus, B. Saplys, B. Spudulienė; po \$20 - J. Krištolaitis, V. Svilas. Iš viso \$650. Iš šių aukų \$40 buvo skirtos mirusiųjų prisiminimui. Per tą laikotarpį Fondas padidėjo 9 naujais nariais. Inf.

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
 GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
 PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
 RAŠTIŠKA GARANTIJA

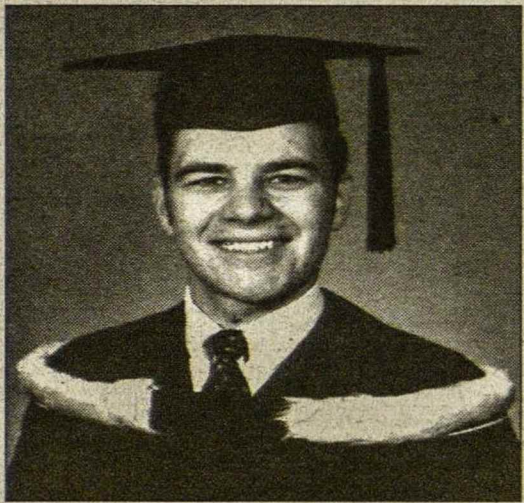
(416) 232-1250

83 Six Point Road
 (į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
 Toronto, ON M8Z 2X3

Širdžiai reikalingos ašaros, kaip žemei lietus. (V. Hugo)

TORONTO

Torontui grėsia šiukšlių paėmimo tarnautojų streikas. Vyksta derybos tarp "Civic Employees' Union", įvairių paslaugų teikiančių tarnautojų unijos (CUPE Local 416) ir miesto deribininkų. Ši unija atstovauja dirbantiems lauko darbus - šiukšlių vežimo, vandens tiekimo, valymo, parkų priežiūros, keltų į salas, greitosios pagalbos darbuotojus. Unija turėjo teisę streikuoti liepos 8 d., tačiau derybos dar vyko liepos 10, sekmadienį. Jeigu streikas įvyktų, policija, gaisrininkai, senelių prieglaudų personalas nestreikuotų. Greitoji pagalba ir miesto "Public Health" paslaugos irgi nebūtų nutraukiamos, taip pat socialinės paslaugos būtų toliau teikiamos. Informaciją apie derybų eigą galima rasti interneto tinklalapyje <http://www.city.toronto.on.ca>.



TOMAS JONAITIS, Ramūnės ir Algio Jonaičių sūnus, 2005 m. pavasarį sėkmingai baigė mokslus Toronto universitete "Bachelor of Sciences" laipsniu, toksikologijos specialybėje. Skautas-vytis, KLJS valdybos išdininkas, Tomas baigė Maironio mokyklą ir Aukštesnuosius liuanistinius kursus, žaidė krepšinį "Aušros" sporto klube, šoko "Gintaro" ir "Atžalyno" ansambliuose. Jo tėveliai, seneliai S.B.Sakalai ir L.Matulevičienė, tetos ir dėdės bei visi pusbroliai ir pusseserės sveikina Tomą ir linki tolesnės sėkmės.

Metro Toronto International Caravan yra vietinių etninių bendruomenių jau 37 metus veikęs kultūrinis festivalis, kuriame dalyvavo baltiečių ir daug kitų bendruomenių. Dažniausiai veikęs birželio paskutines dvi savaites parapijose ir bendruomenių namuose būdavo surengti paviljonai, kuriuos aplankydavo keliautojai, gėrėdavosi įvairių kultūrų tautiniais šokiais ir muzika, matydavo jų meną ir tautodailę, valgydavo jų maistą, pirkdavo suvenyrus. Vienu laiku kiekviena bendruomenė išsirinkdavo paviljono, dažniausia pavadinto sostinės vardu, šeimininkus - sostinės karalaitę (pvz. "Miss Vilnius") ir burmistrą.

Šių metų festivalis turėjo įvykti Downsview parke po vienu stogu, žadėjo dalyvauti 50 tautų. Prieš pat atidarymą įvyko nesusipratimas dėl nuomos įmokėjimo Downsview parkui. Festivalis atšauktas. Seneca College pasiūlė patalpas apgyvendinimui menininkų, atvykusių iš užsienio. Coca-Cola aprūpino maistu ir kitais reikmenimis. Bombardier firma pasiūlė patalpas "Karanano" rengimui ateityje. Rengėjai tikisi, kad jis dar šiemet įvyks.

Gautas pasiteiravimas iš naujai atvykusių "trečiabangių" lietuvių prašant informacijos apie nuo rudens organizuojamus anglų kalbos kursus Toronto Lietuvių Namuose.

A.a. Michalinos Dausienės XII mirties metinių atminimui (1993 m. liepos 18 d.) duktė Aldona ir žentas Mečys Empakeriai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI. Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo - laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

IVAIROS ŽINIOS

Lietuvių kultūros instituto 25-asis jubiliejinis suvažiavimas įvyks š.m. spalio 21-22 d.d. Lampertheim-Hüttenfelde, Romuvos pilaitės didžiojoje salėje. Paskaitose bus liečiami Lietuvos ir jos užsienio politikos klausimai, Lietuva Europos sąjungos akimis, Lietuvos ir Vokietijos santykiai ir kt. Meninei programai atlikti yra pakviesti sol. Edgaras Montvidas ir pianistė Rūta Rudvalytė, abu iš Frankfurto. Bus Instituto narių susirinkimas, pamaldos, bendri pietūs. Registruotis adresu: dr. V. Bartusevičius, Anne-Frank Str. 31, D-54516 Wittlich; tel. 06571-4629; faksas: 06571-28644; el. paštas: info@LitauischesKulturinstitut.de. Inf.

Milijonierius nuotykių mėgėjas Steve Fossett ir kitas lakūnas Mark Rebholz birželio 3 d. sėkmingai pasiekė Vakarinę Airiją, pagerbdami patį pirmąjį 1919 m. skrydį per Atlantą. Jie iš St. Johns (Nfld) išskrido pirmojo

skrydžio lėktuvo kopija, nenaudodami jokios satelitinės technologijos bei navigacinių prietaisų, skridimo kryptį nustatydami pagal mėnulį ir žvaigždes. Skrydis užtruko beveik 20 val. tiek pat, kiek ir jų pirmtakams.

Kanados Paveldo studijos apklausa parodė, kad kanadiečių mėgstamiausias poilsis - prie TV ir knyga. Tačiau skirtumas tarp abiem užsiėmimams atiduodamo laiko gana didelis. Jeigu prie TV ekrano kanadietis vidutiniškai per savaitę praleidžia 23 val., tai knygos skaitymui skiria tik 4.6 val. Vidutiniškai per metus vienas gyventojas perskaito 17 knygų. Jaunimas skaito kiek mažiau, bet brandesniame amžiuje vis dažniau paima knygą į rankas. Knygos kaip kultūros nešėjos, reikšmė nemažėja netgi visuotinės kompiuterizacijos ir kitų naujovių klestėjimo amžiuje, daro išvadą apklausos organizatoriai.

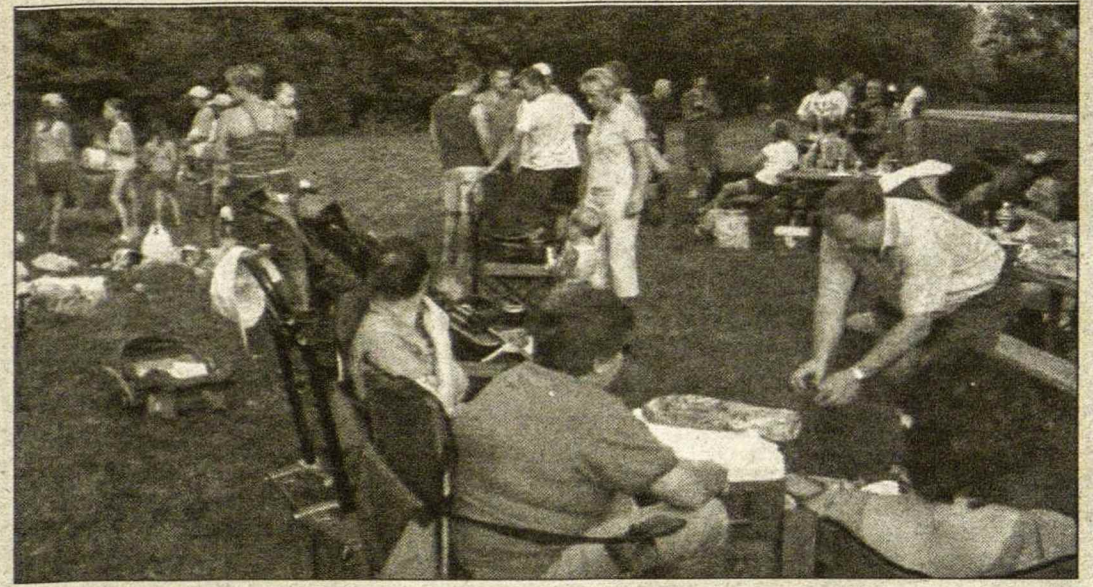
Malonu, kai po visų sunkių savaitės darbų dar yra noro pabendrauti su šeima, draugais ir pažįstamais. Šiemet birželio 26 dieną gausus Suvalkų krašto lietuvių būrys susitiko Erindale parke smagiai praleisti laiką jų ruošiamoje gegužinėje. Atrodė kaip tikri iškylautojai - vieni tempė vežimėlius, kiti ant pečių kuprines, kėdes ir kitus reikalingus daiktus. Visi patraukė į medžiais užlėptą ramų kampelį. Tik upės čiurlenimas ir paukščių čiulbėjimas pasitiko pirmuosius, o vėliau ten skambėjo juokas, kalbos ir vaikų krykštavimas. Ant stalų išsidėstė maistas, vieni kitus vaišino pačių keptais pyragais ir kitais skanumynais.

Kaip gi gegužinė be dainų ir muzikos? Jų šią popietę nepritrūko: trys armonikos nenustojo groti, o vyrai iš širdies traukė iš tėviškės atsivežtas ir neužmirštas dainas. Vaikai kartu su suaugusiais žaidė futbolą, mėtė kamuolį. Linksmumas tęsėsi iki vėlyvo vakaro. Vėl pasijutome kaip viena didelė šeima. Atrodė lyg būtume niekur neišvažiavę, visi besilinksminantys savo gimtajame krašte su artimaisiais. Atsisveikindami žadėjome susitikti kitais metais. Manome, kad verta tradicinius renginius puoselėti ir kviešti į juos kuo daugiau žmonių.



Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūrio valdyba

Smagi gegužinė!



Dr. Rimas A. Slavickas,

elektros ir kompiuterinės inžinerijos specialistas, energetikos įėjinių vadovas ir mokslinis tyrinėtojas, sėkmingai dirbęs Australijoje, Kanadoje, 29 metus vadovavęs Wellando, ON, įėjinei, priėmė pakvietimą dirbti "University of Florida" pramonės profesoriumi. Iškilusis tautietis jungiasi į mokslinį darbą žymiajame universitete, kuriame studijuoja apie 50,000 studentų iš viso pasaulio. Apie dr. R. A. Slavicką platų aprašymą su nuotrauka paskelbė *The Tribune*, pietinės Niagaros dienraštis (2005.V.16), tarp kitų pareiškimų, pacitavęs mokslininką, kad "yra tikra garbė jungtis į tokį darbą".



TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tzib.com laukia jūsų apsilankymo. Skaitytojai kviečiami susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu - tevzib@pathcom.com

A.a. dr. Broniaus Povilaitis 20-ųjų mirties metinių (liepos 17) atminimui žmona Monika Povilaitienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100. Velionis buvo žymus agronomas-mokslininkas, spaudoje paskelbęs daug mokslinių darbų, parašęs knygą apie nepriklausomą Lietuvos žemės ūkį. Buvo enciklopedijų bendradarbis; reiškėsi ir visuomeninėje veikloje.

HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8
NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų.

OVER A CENTURY OF SERVICE
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Whittamore's FARM
PAČIŲ PRISKINTOS ARBA JAU PARUŠTOS PARDAVIMUI
AVIETĖS, SERBENTAI, AGRASTAI ir daržovės
ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ ir KEPINIŲ PARDUOTUVĖ
8100 Steeles Ave. E., 6 km į rytus nuo Markham Rd. (Hwy. 48)
TEL. 905 294-3275
Tinklapis: www.whittamoresfarm.com

DALIA VAŠKEVIČIŪTĖ, CFP
NORĖTUMĖT IŠEITI Į PENSIJĄ?
Nereikia didelio turto, reikia GERO PLANO!
PASKAMBINKITE MAN, pasitarsime, padėsiu susitvarkyti ateičiai
905-451-1933
TAUPYMO SASKAITA:
2.4% - kasdieninės palūkanos (be priemokų)
GIC: 1 m. - 3%; 2 m. - 3.2%; 3 m. - 3.45%; 4 m. - 3.6%;
5 m. - 3.8% (nuošimčiai gali keistis)
Dale & Morrow
INSURANCE AND FINANCIAL SERVICES

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

TORONTONT

Anapilio parapijos žinios

– Liepos 6, trečiadienį, Toronto mirė a.a. Danutė Batūrienė, 85 m. amžiaus, mama mūsų parapijos finansų tarybos pirmininko Kastyčio Batūros bei Vokietijoje gyvenančios Jūratės Lemkienės, ir sesuo Kęstučio Asevičiaus. Palaidota liepos 11, pirmadienį, 10 v.r. iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse.

– Rugpjūčio 21, sekmadienį, parapijiečiai kviečiami dalyvauti metinėse lietuvių pamaldose Midlande. Iškilms bus pradedamos lauke prie Kanados kankinių šventovės 2.30 v.p.p. Kryžiaus kelių ėjimu. Tuo pačiu metu šventovėje bus klausoma išpažinčių. Iškilmingos Mišios ir Lietuvos kankinių paminėjimas šventovėje prasidės 3 v.p.p.

– Buvusieji 1952 m. Toronto Stasio Šalkauskio moksleivių ateitininkų kuopos nariai rengia gegužinę liepos 31, sekmadienį, Wasaga Beach mieste prie Gerojo Ganytojo šventovės tuoju po 10.30 v.r. Mišių ir kviečia dalyvauti to meto kaimyninės Hamiltono ateitininkų kuopos narius bei visus ateitininkus ir jiems prijauniančius.

– Žodis tarp mūsų knygelių liepos-rugpjūčio laidą platina Albina Augaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

– Anapilio knygyne galima įsigyti neseniai iš Lietuvos gautų įvairių rūšių maldaknygių. Taipgi galima įsigyti neseniai išleista Anapilio vaikų choro "Gintarėliai" garsaploktę (CD).

– Mišios liepos 17, sekmadienį: 9.30 v.r. už Michaliną Dausienę (XII metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 10.30 v.r. už Kalpokų ir Čepų mirusius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje liepos 16, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Stasį Beržinį ir Albina Greitaitienę.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo \$100 – A. Rimkienė; \$30 – A. Petkevičienė.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Aukos parapijai, Mišioms, parapijos labdaros darbams, jei aukojamos specialiuose vokiečiuose, per visus metus yra registruojamos, ir po N. Metų parapija išduoda aukų pakvitavimus. Paaukota suma yra atleidžiama uo valdžios mokesčių.

– Vedybų, krikštynų ir ligo nių reikalais prašom kreiptis i kleboną ar i bet kurį parapijoj dirbantį kunigą – 416-533-0621.

– Pakrikštytas Mantas Dominykas Jonas Paulius, Gerdos (Vasiljevaites) ir Algimanto Zablocko sūnus.

– Santuokos sakramentą priėmė Ričardas Jaseliūnas ir Pina Chiappetta.

– Liepos 13 d. palaidota a.a. Dana Doherty (Spurgaitytė), 59 m. Paliko sūnus Darren ir Christopher, seseris Rutą, Mariją, Oną ir brolį Ludviką Spurgaitį su šeimomis. Lietuvoje mirė a.a. Vincas Pabircas, A. Urkienės brolis. Montrealyje mirė a.a. Regina Lėverienė, V. Lėverienės ir L. Sukauskienės gimnaitė.

– Ši šeštadienį, liepos 16, "Kretingos" stovyklavietėje baigiasi angliskai kalbančių lietuvių kilmės vaikų stovykla, kurioje stovyklavo 110 vaikų. Lietuviškai kalbančių vaikų stovykla prasidės ši sekmadienį, liepos 17, 11 v.r. Mišiomis ir vėliau pakėlimu. Šioje stovykloje stovyklavo 115 vaikų. Šeimų stovykla vyks rugpjūčio 7 – 13 d.d.

– Stovyklų metu "Kretingos" stovyklavietėje, Vasagoj, Mišios stovyklautojams, svečiams ir apylinkė gyvenantiems lietuviams vyksta 11 v.r.

– Mišios sekmadienį, liepos 17 d.: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius, 9 v.r. už a.a. Elena ir Mykolą Gegužius, 10.45 v.r. už a.a. Bronių Tamošiūną (3 met.) ir a.a. Vaclovą Butvilą (19 met.), už a.a. Oną Skukauskienę, už a.a. Salomėją ir Alfonsą Pundžius, 12.15 v.d. už a.a. Oną Anskienę.

Lietuvių Namų žinios

– Liepos 10 d., Lietuvių Namų svetainėje pietavo 148 svečiai.

– Lietuvių Namų ir Labdaros valdybos posėdis – liepos 27 d., 6.30 v.v. LN seklyčioje.

– Svetainei "Lokys" skubiai reikalingas tarnautojas (barmenas). Dėl papildomos informacijos teirautis tel. 416 532-3311 arba kreiptis i Lietuvių Namų raštinę.

– "Lokyje" galima gauti įvairių lietuviškų maisto gaminių. Teirautis tel. 416 534-8214.

– Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose. Norintys lietuviško maisto išsinešti prašomi iš anksto užsisakyti tel. 416 532-3311.

Išganytojo parapijos žinios

– Pamaldos 11.15 val. ryto kiekvieną sekmadienį.

Muziejaus-archyvo žinios

– Sekmadieniais, pirmadieniais arba antradieniais lankančius kapines kviečiame užsukti i vėsinamas muziejaus patalpas atsigavinti, peržiūrėti parodas, pasiskolinti knygų iš mūsų bibliotekos. Naujos knygos: *Gimtuvės ir krikštynos Lietuvos kaimo gyvenime, Verpimas Lietuvoje, Jaunimo brandos apeigos Lietuvoje, Bitininkystė Lietuvoje, Mindaugo knyga: Istorijos šaltiniai* (senovės kronikų bei dokumentų vertimai), *Prūsijos įdomybės*.

Kauno arkivyskupijos *Vaikų dienos centrams* \$100 aukojo M. A. Empakeriai (a.a. Michalinos Dausienės XII m. metinių atminimui).

Ateities žurnalo vieno numerio išleidimui aukojo: \$250 – L.R. Kuliavai; \$100 – B.V. Biretos, S.M. Bušinskai, dr. J. ir E. Čuplinskai (a.a. Anicetos ir Jono Matulionių atminimui), P. Dalinda, D. Dalindaitė, R.P. Kurai, B.J. Lukoševičiai, K. Manglicas, S.B. Sakalai, prel. J. Staškevičius, L. Rudaitis; \$50 – Z. Augaitienė, dr. O. Gustainienė, V. Kolyčius, A. Lėdienė, J.J. Lasiai, B. Maziliauskienė, R.A. Pleiniai, M. Povilaitienė, A.K. Ratavičiai, I.M. Sungailos, M. Tamulaitienė, R.A. Ulbos, L.R. Underiai, A. Zaremaitė; \$30 – B.T. Stanuliai, D. Vaidilienė; \$25 – A.E. Abromaičiai; D. Dargienė, R.A. Jonaičiai, B. Juozapavičienė, V. Montvilas, J.Z. Stravinskai; \$20 – K.V. Gapučiai, F. Mačiulienė, B.S. Prakapai.

Aukos rinko M. Povilaitienė ir O. Gustainienė. Žurnalo redaktorė Živilė Šeparaitytė nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams. O.G.

TŽ ATOSTOGOS

Tėviškės žiburių paskutinis numeris prieš atostogas išeis liepos 19 d. Savaitraštis **tris savaites** nebus spausdinamas. Po atostogų išeis rugpjūčio 16 d. Atostogų laikotarpiu administracija veiks nuo pirmadienio iki penktadienio, išskyrus rugpjūčio 1 (Civic Day). Redakcija dirbs nuo rugpjūčio 9 d.

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

MONTREALQUE



Montrealio Virimo klubas su svečiu, Aušros Vartų parapijos klebonu kun. Ričardu Birbilu, trečiadienį, birželio 22, užbaigęs sezoną krupniko gaminimo pamoka Nuotr. Pat Pingitore

Aušros Vartų parapija

Auksinio amžiaus "Rūtos" klubo išvykon i "Upper Canada Village" užsiregistravę asmenys prašomi būti prie Aušros Vartų šventovės (iš klebonijos pusės) liepos 19, antradienį, prieš 8 val. ryto. Klubas parūpins kelionei lengvų užkandžių, o keleiviai prašomi pasiimti gėrimų (vandens, sulčių, kitų nealkoholinių gėrimų). Autobusas nuo šventovės išvyks 8 val. ryto.

Aušros Vartų parapijiečiai dėkingi kun. dr. F. Jucevičiui, pavaduojančiam atostogaujantį kleb. kun. R. Birbilą, už jo atnašaujamą Šv. Mišias ir turiningus pamokslus. D.S.

Šv. Kazimiero parapija



Buvusį Dievo Apvaizdos parapijos Detroite kleboną kunigą Aloyzą Volskį su meile prisimena buvę parapijiečiai, jam švenčiant 20 metų kunigystės sukaktį; ta proga siunčia nuoširdžius sveikinimus iš Amerikos, linkėdami Dievo palaimos



Šv. Elzbiotos draugijos narės sveikina buvusią draugijos pirminkę Anne Kreivienę, liepos 6 d. sulaukusią 100 metų Nuotr. P. Pingitore

ATSIŪSTA PAMINĖTI

METMENYS 85-2005. Kūryba ir analizė. Redaguoja Violeta Kelertienė, Rimvydas Šilbajoris. Administracija: Marija Paškevičienė, 306 55th Place, Downers Grove, IL 60516, USA. Kaina pavienio numerio - \$10. Dvieju numeriu prenumerata - \$20 JAV valiuta.

I LAISVĖ, 2005 balandis-birėlis, Nr. 149(186). Leidėjas – Lietuviškų studijų centras

(Center for Lithuanian Studies, Inc., Chicago, IL, USA) talkinant *I laisvę* fondo lietuviškai kultūrai ugdyti (JAV) Lietuvos filialui. Redaktorius – Vidmantas Vitkauskas. Administratorius Lietuvoje – Vidmantas Zavadskis (Draugystės g. 17, LT-51229 Kaunas), Š. Amerikoje – Jonas Prakapas (121 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305, USA).



Toronto "Gintaro" jaunimas, pavasarį atšventęs ansamblio 50-metį, atsisveikino prieš išsiskirstydamas vasaros atostogų Nuotr. R. D. Puterių



Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue de Sève
Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joania Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

IEŠKOME MOTERS, kuri gyventų kartu, padėtų vyresnio amžiaus porai namų ruošos darbuose High Park rajone. Skambinti tel. 416 839-9974.

IEŠKOME MOTERS, vidurinio amžiaus, rusiškai ir angliškai kalbančios, namų ruošos darbams, kuri gyventų kartu. Skambinti tel. 416 485-4460.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems i užsienį ir atvykstantiems i Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

PARDUODAME bufetą, rašomąjį stalą, plytą ir akordeoną. Skambinti tel. 416 763-7145.

"BALTIC TREE SERVICE". Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų, visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagrąžinsiu jūsų kiemo vaizdą! Darius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.)

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kurio laiku tel. 416 503-1687.